

EDUSKUNNAN VASTAUS 79/2014 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle turvallisuusselvityslainsäädännön ja siihen liittyviksi laeiksi

Asia

Hallitus on vuoden 2013 valtiopäivillä antanut eduskunnalle esityksensä turvallisuusselvityslainsäädännön ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 57/2013 vp).

Valiokuntakäsittely

Hallintovaliokunta on antanut asiasta mietinnön (HaVM 16/2014 vp).

Päätös

Nyt koolla oleva eduskunta on hyväksynyt seuraavan lausuman:

Eduskunta edellyttää hallituksen huolehtivan siitä, että hallintovaliokunnalle annetaan viimeistään vuoden 2015 loppuun

mennessä kattava selvitys 1) niistä toimenpiteistä, joihin on ryhdytty erityisesti epäiltyjen tietojärjestelmän, mutta myös muiden poliisin henkilörekisterien osalta, sen varmistamiseksi, että tietojärjestelmät ovat virheettömiä ja että henkilötietojen käsitteleminen tapahtuu kaikilta osin lainsäädännön edellyttämällä tavalla ja muutoinkin asianmukaisesti sekä 2) niistä toimenpiteistä, joihin on ryhdytty henkilörekisterien ja henkilötietojen käsittelyn sekä niihin liittyvän koulutuksen, ohjeistuksen ja valvonnan kehittämiseksi.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Turvallisuusselvityslaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on parantaa mahdollisuuksia ennakolta ehkäistä toimintaa, joka

voi vahingoittaa valtion turvallisuutta, maanpuolustusta, Suomen kansainvälisiä suhteita, yleistä turvallisuutta tai muuta niihin verrattavaa yleistä etua taikka erittäin merkittävää yksityistä taloudellista etua taikka edellä tarkoitettujen etujen suojaamiseksi toteutettavia turvallisuusjärjestelyjä.

2 §

Lain soveltamisala ja sen suhde muuhun lain-säädäntöön

Tässä laissa säädetään:

1) turvallisuus selvityksen laatimisen edellytysistä ja laadinnassa noudatettavasta menettelystä;

2) turvallisuus selvitystä laadittaessa käytettävistä tiedoista;

3) selvityksen kohteen suostumuksesta ja tiedonsaantioikeuksista;

4) selvityksen hakijan ja selvityksen kohteen tiedonantovelvollisuuksista;

5) turvallisuus selvityksen ja sen perusteella annetun todistuksen voimassaolosta ja todistuksen peruuttamisesta;

6) henkilörekisterien yhdistämisestä selvityksen kohteen nuhteettomuuden ja luotettavuuden seuraamiseksi ja sen johdosta suoritettavista toimenpiteistä.

Työnantajan oikeudesta kerätä ja tallettaa tietoja työnhakijasta tai virkaa hakeneesta taikka siihen palvelussuhteessa olevasta, lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä sekä rikostaustan selvittämisestä viranomaisen luvan myöntämisen tai hyväksynnän osana säädetään erikseen.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *henkilöturvallisuus selvityksellä* henkilön nuhteettomuuden tai luotettavuuden varmistamiseksi tässä laissa säädetyllä tavalla laadittavaa selvitystä henkilön taustasta;

2) *yritysturvallisuus selvityksellä* yrityksen ja sen vastuuhenkilöiden luotettavuuden, yrityksen tietoturvallisuuden tason sekä sitoumustenhoidokyvyn arvioimiseksi tässä laissa säädetyllä tavalla laadittavaa selvitystä;

3) *turvallisuus selvityksellä* henkilöturvallisuus selvitystä ja yritysturvallisuus selvitystä;

4) *selvityksen kohteella* henkilöä tai yritystä, josta turvallisuus selvitys on pyydetty laadittavaksi;

5) *viranomaisella* viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 4 §:ssä tarkoitettua organisaatiota, toimielintä tai henkilöä;

6) *yrityksellä* elinkeinotoimintaa harjoittavaa luonnollista henkilöä tai muuta yksikköä, joka yritys- ja yhteisötietolain (244/2001) 3 §:n 1 momentin 1—5 kohdan mukaan on rekisteröitävä yritys- ja yhteisötietojärjestelmään;

7) *yrityksen vastuuhenkilöllä* henkilöä, joka merkitään viranomaisen julkiseen rekisteriin yhtiömiehenä, vastuullisena yhtiömiehenä, toimitusjohtajana, yrityksen hallituksen jäsenenä tai varajäsenenä tai henkilönä, jolla on prokuura- ja nimenkirjoitusoikeus;

8) *työnantajalla* viranomaista tai yritystä, joka on valitsemassa henkilöä palvelussuhteeseen tai johon henkilö on palvelussuhteessa;

9) *läheisellä* selvityksen kohteen isää tai äitiä, avio- tai avopuolisoa taikka lasta;

10) *kansainvälisellä tietoturvallisuus velvoitteella* Suomea sitovaan kansainväliseen sopimukseen tai säädökseen sisältyvää salassa pidettävän asiakirjan käsittelyn tietoturvallisuuden toteuttamisessa noudatettavaa vaatimusta ja turvallisuusjärjestelyä;

11) *luokitellulla asiakirjalla* viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 5 §:n 1 momentissa tarkoitettua asiakirjaa, johon mainitun lain tai sen nojalla annettujen säännösten nojalla taikka kansainvälisistä tietoturvallisuus velvoitteista annetun lain (588/2004) nojalla on tehty tai voidaan tehdä suojaustasoa koskeva luokittelumerkintä sen osoittamiseksi, minkälaisia tietoturvallisuusvaatimuksia asiakirjaa käsiteltäessä noudatetaan.

Mitä 1 momentin 6 kohdassa säädetään yrityksestä ja 7 kohdassa yrityksen vastuuhenkilöstä, sovelletaan vastaavasti myös sellaiseen säätiöön tai yhdistykseen, joka ei harjoita elinkeinotoimintaa, sekä tällaisen säätiön ja yhdistyksen hallituksen jäseniin ja niihin, joilla säätiörekisterin tai yhdistysrekisterin mukaan on säätiön tai yhdistyksen nimenkirjoitusoikeus.

Mitä 1 momentin 11 kohdassa säädetään luokitellusta asiakirjasta, sovelletaan myös tietoihin, jotka on saatu suullisesti tai voidaan saada havainnoimalla, jos tällaisia tietoja sisältävät asiakirjat olisi luokiteltavissa mainitussa kohdassa tarkoitettujen säännösten perusteella.

2 luku

Selvityksen kohteen asema ja oikeudet

4 §

Ilmoittaminen turvallisuusselvityksestä

Sen, joka aikoo hakea henkilöturvallisuusselvityksen laatimista palvelussuhteeseen tai toimeksiantotehtävään valittavasta, on ilmoitettava tästä viran tai tehtävän täytettävänä oloa koskevassa ilmoituksessa tai muulla sopivalla tavalla. Sama koskee koulutuksen järjestäjää, jos koulutukseen valittavasta on tarkoitus pyytää henkilöturvallisuusselvitys.

Sillä, joka aikoo hakea yritysturvallisuusselvitystä siitä, jonka kanssa on tarkoitus tehdä hankintasopimus, on hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä ilmoitettava yritysturvallisuusselvityksen laadinnasta. Jos kysymys ei ole julkisista puolustus- ja turvallisuushankinnoista annetussa laissa (1531/2011) tarkoitetusta puolustus- ja turvallisuushankinnasta, asiasta voidaan ilmoittaa myös muulla tavalla.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei sovelleta, jos selvityksen kohde itse hakee turvallisuusselvityksen laatimista.

5 §

Selvityksen kohteen suostumus

Turvallisuusselvityksen laatimisen ja turvallisuusselvitykseen liittyvän 51 §:ssä tarkoitetun luotettavuuden seurannan toteuttamisen yleisenä edellytyksenä on, että selvityksen kohde on antanut siihen etukäteen kirjallisen suostumuksen.

Suostumusasiakirjasta tulee käydä ilmi, että selvityksen kohde on ennen suostumuksen antamista saanut tiedon turvallisuusselvityksen ja luotettavuuden seurannan tarkoituksesta ja niiden käytöstä, turvallisuusselvitykseen ja sen seurantaan liittyvästä tietojenkäsittelystä sekä oikeudestaan saada tieto selvityksen sisällöstä.

Suostumus henkilöturvallisuusselvityksen laatimiseen voidaan antaa siten, että se kattaa kaikki ne tilanteet, joissa suostumuksessa määritellyn palvelussuhteen tai tehtävän aikana on tarpeen laatia turvallisuusselvitys tai antaa sen perusteella henkilöturvallisuusselvitystodistus. Suostumus voidaan antaa myös siten, että se koskee kaikkia tietyn hallinnonalan tehtäviä.

Jos selvityksen kohde itse hakee turvallisuusselvityksen laadintaa, suostumusasiakirjan sijasta on annettava selvityksen kohteen ilmoitus, josta tulee käydä ilmi 2 momentissa tarkoitettut tiedot.

6 §

Oikeus saada tieto turvallisuusselvityksestä

Jokaisella on oikeus saada toimivaltaiselta viranomaiselta tieto siitä, onko hänestä tai yrityksestä, jonka puhevaltaa hän käyttää, tehty turvallisuusselvitys. Selvityksen kohteella on oikeus pyynnöstään saada toimivaltaiselta viranomaiselta turvallisuusselvityksen sisältämät tiedot.

Turvallisuusselvityksen hakijan on ilmoitettava selvityksen kohteelle selvityksen lopputuloksesta. Jos selvitys on annettu kirjallisena, selvitys on annettava myös nähtäväksi tai pyydettyäessä kopiona.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei sovelleta, jos tieto on peräisin sellaisesta henkilörekisteristä, johon rekisteröidyllä ei lain mukaan ole tarkastusoikeutta.

Jos toimivaltainen viranomainen kieltäytyy antamasta tietoja, sen tulee ilmoittaa syyt tähän tietojen pyytäneelle annettavassa kirjallisessa päätöksessä.

7 §

Selvityksen kohteen huomautusoikeus

Henkilöturvallisuusselvityksen kohteella on oikeus tehdä huomautus haastattelun tai 28 §:ssä tarkoitettujen henkilötietolomakkeen tietojen tarkistamismenettelyn yhteydessä esiin tulleista seikoista.

Toimivaltaisen viranomaisen on tehtävä selvityksen kohteen esittämästä huomautuksesta merkintä kohteesta laadittavaan henkilöturvallisuusselvitykseen, jollei tietoa huomautuksen johdosta heti oikaista tai jollei huomautusta ole pidettävä ilmeisen perusteettomana.

Jos toimivaltainen viranomainen kieltäytyy tekemästä huomautuksesta merkintää henkilöturvallisuusselvitykseen, sen tulee ilmoittaa syyt tähän selvityksen kohteelle annettavassa kirjallisessa päätöksessä.

Rekisteriin sisältyvän tiedon korjaamisesta säädetään erikseen.

8 §

Säännösten soveltaminen läheisiin

Mitä tässä luvussa säädetään selvityksen kohteena olevan henkilön suostumuksesta, tiedonsaantioikeudesta ja huomautusoikeudesta, sovelletaan myös selvityksen kohteena olevan henkilön läheiseen, jos tästä tehdään 29 §:n nojalla turvallisuusselvitys.

3 luku

Toimivaltaiset viranomaiset ja niiden harkintavallan ohjaus

9 §

Toimivaltaiset viranomaiset

Perusmuotoisen henkilöturvallisuusselvityksen ja yritysturvallisuusselvityksen tekemisestä päättää suojelupoliisi, jollei jäljempänä toisin säädetä. Suojelupoliisi laatii suppean henkilöturvallisuusselvityksen, jos selvitys on tarpeen kansainvälisen tietoturvallisuusvelvoitteen to-

teuttamiseksi. Suojelupoliisissa voi tämän lain mukaisissa tehtävissä toimia pääesikunnan osoittamia yhteyshenkilöitä.

Poliisihallituksen määräämä poliisihallinnon yksikkö päättää suppean henkilöturvallisuusselvityksen laatimisesta, jollei 1 tai 3 momentista muuta johdu.

Henkilöturvallisuusselvityksen tekemisestä päättää pääesikunta, jos selvityksen kohde toimii tai hänen on tarkoitus toimia puolustusvoimissa tai hoitaa puolustusvoimien antamaa tehtävää taikka jos turvallisuusselvitys liittyy puolustusvoimien toimintaan tai hankintoihin. Pääesikunta päättää yritysturvallisuusselvityksen tekemisestä yrityksestä, joka hoitaa tai jonka on tarkoitus hoitaa puolustusvoimien antamaa tehtävää, taikka yrityksestä, joka liittyy puolustusvoimien hankintoihin. Pääesikunta voi antaa turvallisuusselvityksen laatimiseksi tarvittavien rekisteritietojen tarkistamisen ja luovuttaa tätä varten pääsyn tarkistuksessa käytettäviin rekistereihin määräämälleen ja valvonnassaan toimivalle puolustusvoimien yksikölle. Pääesikunta voi antaa myös edellä tarkoitettulle yksikölle oikeuden ilmoittaa henkilöturvallisuusselvitystä hakeneelle puolustusvoimien yksikölle siitä, että rekisteritiedoissa ei ole ilmennyt henkilön luotettavuuden kannalta kielteisiä tietoja.

Viestintävirasto laatii yritysturvallisuusselvityksen osana tietojärjestelmien ja tietoliikennejärjestelyjen tietoturvallisuuden tasoa koskevan selvityksen.

Sen estämättä, mitä edellä säädetään, toimivaltaiset viranomaiset voivat yksittäistapauksessa sopia, että toinen viranomainen laatii turvallisuusselvityksen tai sen osan toisen viranomaisen sijasta taikka antaa niiden perusteella todistuksen.

10 §

Viranomaisen harkinta turvallisuusselvityksiasian käsittelyyn ottamisessa

Turvallisuusselvitystä ei laadita, jos selvityksen kohteesta on laadittu voimassa oleva vastaava turvallisuusselvitys, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Jollei velvollisuudesta hankkia turvallisuus selvitys tai hankkia sen perusteella annettava todistus säädetä laissa, turvallisuus selvitykset suoritetaan toimivaltaisen viranomaisen käytettävissä olevien voimavarojen mukaisesti ja ottaen huomioon:

1) tarve kansainvälisten tietoturvaluusvelvoitteiden toteuttamiseen;

2) haetun turvallisuus selvityksen yleinen merkitys tietoturvaluuden varmistamiseksi julkishallinnossa taikka yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen tai erittäin tärkeiden yksityisten etujen suojaamisessa;

3) selvityksen hakijoiden ja kohteiden yhdenvertainen kohtelu.

11 §

Eräiden selvityksen kohdetta koskevien seikkojen huomioon ottaminen henkilöturvallisuus selvityksen laadinnassa

Jos henkilöturvallisuus selvitystä laadittaessa ilmenee, että selvityksen kohde on lainvoimaisella ratkaisulla tuomittu rangaistukseen tai jätetty rikoslain (39/1889) 3 luvun 4 §:n 1 tai 2 momentin nojalla rangaistukseen tuomitsematta, toimivaltaisen viranomaisen on selvityksen lopputulosta harkitessaan otettava erityisesti huomioon:

1) teosta kulunut aika;

2) selvityksen kohteen ikä tekohetkellä;

3) tekojen toistuvuus ja niiden osoittama piittaamattomuus toisten oikeuksista taikka harkintakyvyn puutteesta;

4) seuraamusten ankaruus;

5) teon luonne tai merkittävyys suhteessa selvityksen perustana olevaan tehtävän kannalta.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös arvioitaessa tietoja poliisitoimen tekemistä selvityksen kohdetta koskevista päätöksistä tai häneen kohdistetuista toimenpiteistä.

Tietojen käyttörajoituksista eräissä tapauksissa säädetään 32 §:ssä.

12 §

Arviointikriteerilautakunta

Oikeusministeriön yhteydessä toimii turvallisuus selvitysasioissa valtioneuvoston asettama arviointikriteerilautakunta, jossa on edustettuna julkishallinnon tietoturvaluuden yleisestä ohjauksesta vastaava ministeriö, puolustushallinto, ulkoasiainhallinto ja muut yleisten etujen suojaamisen kannalta keskeiset hallinnonalat, ammattijärjestöt ja elinkeinoelämä sekä tarvittava oikeudellinen asiantuntemus.

Arviointikriteerilautakunnan tehtävänä on toimivaltaisten viranomaisten päätöksenteon tueksi sekä yhtenäisen ja johdonmukaisen tulkintakäytännön edistämiseksi käsitellä ja esittää yleisiä tulkintasuosituksia:

1) tehtävistä, joista laissa säädetty edellytykset huomioon ottaen voidaan laatia turvallisuus selvitys;

2) siitä, miten erilaisten tekoa koskevien tietojen merkitystä olisi asianmukaista arvioida erilaisten tehtävien hoidon kannalta ja selvityksen kohteen haastattelun tarpeesta asiaa arvioidaessa;

3) seikoista, jotka voivat vaikuttaa turvallisuus selvitystodistuksen antamiseen;

4) turvallisuus selvityksen ja sen perusteella annetun turvallisuus selvitystodistuksen peruuttamisesta;

5) muista toimenpiteistä turvallisuus selvityksen hakijoiden ja selvityksen kohteiden yhtenäisen ja yhdenvertaisen kohtelun varmistamiseksi turvallisuus selvitysmenettelyssä.

Sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään, arviointikriteerilautakunnan tehtävänä on antaa suojelupoliisille lausunto 22 §:ssä tarkoitetun hakemuksen johdosta.

13 §

Toimivaltaisten viranomaisten yhteistyö

Toimivaltaisten viranomaisten on toimittava yhteistyössä turvallisuus selvityksen ja sen perusteella annettavan todistuksen yhtenäisen esittämistavan sekä arviointikriteerilautakunnan

suosituksiin perustuvan yhtenäisen soveltamiskäytännön luomiseksi.

4 luku

Henkilöturvallisuusselvitys

Henkilöturvallisuusselvityksen tasot

14 §

Perusmuotoinen, laaja ja suppea henkilöturvallisuusselvitys

Henkilöturvallisuusselvitys laaditaan suppeana, perusmuotoisena tai laajana siten kuin jäljempänä tässä luvussa säädetään.

Henkilöturvallisuusselvityksen hakeminen

15 §

Henkilöturvallisuusselvityksen hakemiseen oikeutetut

Henkilöturvallisuusselvitystä voi hakea, jollei kansainvälisistä tietoturvaselvityksistä muuta johdu tai laissa toisin säädetä, selvityksen kohteen työnantaja tai se, jonka antamaa toimeksiantoa tai siihen kuuluvaa tehtävää selvityksen kohteen on tarkoitus hoitaa tai jota hän hoitaa. Jos selvitys laaditaan koulutukseen valitavasta, koulutuksen järjestäjä hakee selvitystä.

Henkilöturvallisuusselvitys voidaan tehdä myös muun kuin 1 momentissa tarkoitettun hakijan pyynnöstä, jos turvallisuusselvitystä edellytetään kansainvälisen järjestön tai toimielimen säännöissä tai toisen valtion laissa ja jos se on tarpeen sen vuoksi, että selvityksen kohde:

1) voidaan valita hoitamaan tehtäviä kansainvälisessä järjestössä tai toimielimessä taikka toisessa valtiossa;

2) voi aloittaa yritystoiminnan toisessa valtiossa.

16 §

Valtionhallinnon viranomaisen velvollisuus hakea henkilöturvallisuusselvitystä

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää, että valtionhallinnon viranomaisen on hankittava henkilöturvallisuusselvitys henkilöstä, jolla on muutoin kuin satunnaisesti oikeus käsitellä suojaustasoihin I tai II luokiteltuja asiakirjoja taikka joka muutoin hoitaa sellaisia tehtäviä, joissa hän salassa pidettäviä tietoja paljastamalla tai muulla lainvastaisella teolla voi merkittäväällä tavalla vaarantaa valtion turvallisuutta, maanpuolustusta, kansainvälisiä suhteita, poikkeusoloihin varautumista, väestönsuojelua tai yhteiskunnan elintärkeitä toimintoja taikka mainittujen etujen suojaamiseksi toteutettuja turvallisuusjärjestelyjä.

Valtion virkamieslaissa (750/1994) säädetään henkilöturvallisuusselvitystodistuksen vaatimisesta edellytyksenä virkaan nimittämislle.

17 §

Henkilöturvallisuusselvitystä koskeva hakemus ja sen käsittelyä varten annettavat tiedot

Henkilöturvallisuusselvitystä on haettava kirjallisesti. Hakemukseen tulee liittää 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu suostumusasiakirja tai, jos selvityksen kohde itse hakee henkilöturvallisuusselvitystä, 5 §:n 4 momentissa tarkoitettu selvitys.

Henkilöturvallisuusselvitystä koskevassa hakemuksessa tulee ilmoittaa:

1) selvityksen kohteen nimi ja henkilötunnus tai, jollei sitä ole, syntymäaika ja -paikka, kotikunta, yhteystiedot, kansalaisuus ja ammatti sekä muutokset nimessä, henkilötunnuksessa tai kansalaisuudessa;

2) se virka tai tehtävä, johon selvityksen kohde aiotaan nimittää tai jota hän hoitaa;

3) sellaiset tiedot virasta tai tehtävästä, jotka ovat tarpeen turvallisuusselvityksen laatimisen edellytyksiä harkittaessa;

4) aiotaanko ennen tehtävään valitsemista laissa erikseen säädetyllä tavalla pyytää selvi-

tyksen kohdetta esittämään huumausainetestiä koskeva todistus, hankkia häntä koskevat luottotiedot tai suorittaa hänelle lääkärintarkastus.

Perusmuotoista tai laajaa henkilöturvallisuusselvitystä haettaessa hakemukseen tulee liittää selvitys selvityksen kohteen asuinpaikoista ja pitempiaikaisista oleskelupaikoista enintään viimeisten kymmenen vuoden ajalta sekä nimikirjaote tai muu selvitys koulutuksesta ja virka- ja työsuhteista vähintään kymmenen viimeisen vuoden ajalta. Nimikirjaa vastaavia tietoja ei tarvitse esittää toimivaltaisen viranomaisen tai sen hallinnonalan palveluksessa jo olevasta henkilöstä, jos toimivaltainen viranomainen voi hankkia tiedot viran puolesta. Laajaa henkilöturvallisuusselvitystä haettaessa tulee hakemukseen liittää tai erikseen toimittaa 28 §:ssä tarkoitettu henkilötietolomake.

Sen lisäksi, mitä edellä säädetään, henkilöturvallisuusselvityksen hakijan on toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä annettava tietoja, jotka on otettava tämän lain mukaan huomioon arvioitaessa edellytyksiä laatia henkilöturvallisuusselvitys tai antaa sen perusteella henkilöturvallisuusselvitystodistus.

Henkilöturvallisuusselvityksen laatimisen edellytykset

18 §

Turvallisuusvaatimusten toteuttaminen yleisenä edellytyksenä

Henkilöturvallisuusselvityksen laatimisen yleisenä edellytyksenä on, että hakija on rajoittanut teknisin ja muin toimenpitein pääsyä suojattaviin tietoihin sekä huolehtinut toimitilojen ja tietojärjestelmien suojaamisesta ja ryhtynyt muihin asianmukaisiin toimenpiteisiin tietoturvallisuuden sekä muiden turvallisuusjärjestelyjen toteuttamiseksi.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu vaatimuksen täyttyminen voidaan osoittaa tietoturvallisuuden arviointilaitoksista annetussa laissa (1405/2011) tarkoitettun hyväksytyyn arviointilai-

toksen antamalla todistuksella, viranomaisten tietojärjestelmien ja tietoliikennejärjestelyjen tietoturvallisuuden arvioinnista annetun lain (1406/2011) mukaisesti annetulla todistuksella, turvallisuussuunnitelmalla tai muulla turvallisuusselvityksen tekemisestä päättävän toimivaltaisen viranomaisen hyväksymällä tavalla.

Mitä edellä säädetään, ei sovelleta, jos henkilöturvallisuusselvitys laaditaan 19 §:n 2 momentin tai 21 §:n 2 momentin nojalla taikka jos selvityksen kohde hoitaa 43 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja tehtäviä.

19 §

Perusmuotoisen henkilöturvallisuusselvityksen piiriin kuuluvat tehtävät

Perusmuotoinen henkilöturvallisuusselvitys voidaan laatia sellaiseen palvelussuhteeseen tai toimeksiantotehtävää suorittamaan valittavasta taikka palvelussuhdetta tai toimeksiantotehtävää hoitavasta, joka:

1) saa oikeuden muutoin kuin satunnaisesti käsitellä sellaisia viranomaisen asiakirjoja, jotka voidaan tai tulee turvallisuusluokitella suojaustasoihin II—III kuuluviksi, taikka muutoin hoitaa sellaisia tehtäviä, joissa hän salassa pidettäviä tietoja paljastamalla tai muulla lainvastaisella teolla voi merkittäväällä tavalla vaarantaa valtion turvallisuutta, maanpuolustusta, kansainvälisiä suhteita, poikkeusoloihin varautumista, väestönsuojelua tai yhteiskunnan elintärkeitä toimintoja taikka mainittujen etujen suojaamiseksi toteutettuja turvallisuusjärjestelyjä;

2) hoitaa eduskunnan kanslian, tasavallan presidentin kanslian, eduskunnan oikeusasia-miehen tai valtionalouden tarkastusviraston tehtävää ja tehtävässään saa 1 kohdassa tarkoitettuihin tietoihin verrattavissa olevia tietoja taikka saa pysyväisluonteisen oikeuden päästä eduskunnan ja sen virastojen toimitiloihin;

3) toimii valtionjohtoa välittömästi palvelevissa tehtävissä, joissa voidaan edellyttää erityistä luotettavuutta;

4) toimii tehtävissä, joissa voi vahingoittaa yhteiskunnan toimivuuden kannalta välttämättömän infrastruktuurin toimivuutta tai kriittisen tuotannon jatkumista;

5) voi tietojärjestelmän pääkäyttäjänä tai muut toimivaltuutensa huomioon ottaen vahingoittaa viranomaisten toiminnan tai yhteiskunnan perustoimintojen kannalta keskeisten tietojärjestelmien toimivuutta tai niiden tietoturvasuutta;

6) pääsee työtehtävissään tietoihin, joita paljastamalla tai muulla käsittelyllä taikka muulla oikeudettomalla toiminnalla voi aiheuttaa vakavaa vahinkoa kansantaloudelle tai rahoitus- ja vakuutusjärjestelmien toimivuudelle tai kansallisen edun kannalta merkitykselliselle elinkeinotoiminnalle.

Perusmuotoinen henkilöturvallisuusselvitys voidaan laatia myös kansainvälisen tietoturvasuusvelvoitteen toteuttamiseksi sekä henkilön hakemuksesta kansainvälisen järjestön tai toimielimen tehtävää varten 15 §:n 2 momentin mukaisesti samoin kuin henkilöstä, jota ollaan valitsemassa:

1) puolustushallinnon tehtäviin, opiskelijaksi Maanpuolustuskorkeakouluun, vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain (556/2007) mukaiseen koulutukseen, Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen tehtäviin taikka kansainvälisenä yhteistyönä toteutettaviin kriisinhallinta- ja rauhanturvaamistehtäviin tai osallistumaan kriisinhallinta- ja rauhanturvaamistehtäviin liittyvään koulutus- tai harjoitustoimintaan;

2) opiskelijaksi Poliisiammattikorkeakouluun tai rajavartiolaitoksen tehtäviin;

3) koulutukseen, jonka tarkoituksena on valmentaa henkilöitä ulkoasiainhallinnon tehtäviin.

Perusmuotoinen henkilöturvallisuusselvitys laaditaan myös sellaisen hakemuksen perusteella, jonka suojelupoliisi on 24 §:n 1 momentin mukaisesti ottanut käsiteltäväkseen tai hyväksynyt 22 §:n mukaisesti menettelyyn.

20 §

Laajan henkilöturvallisuusselvityksen piiriin kuuluvat tehtävät

Laaja henkilöturvallisuusselvitys voidaan laatia vain henkilöstä, joka:

1) työtehtävissään saa oikeuden muutoin kuin satunnaisesti käsitellä suojaustasoihin I tai II kuuluviksi luokiteltuja asiakirjoja;

2) hoitaa sellaista tehtävää, jossa hän salassa pidettäviä tietoja paljastamalla tai muulla lainvastaisella teolla voi vahingoittaa valtion turvallisuutta, maanpuolustusta tai Suomen kansainvälisiä suhteita;

3) tarvitsee henkilöturvallisuusselvityksen perusteella annettavaa todistusta kansainvälisen tietoturvasuusvelvoitteen vuoksi taikka voidakseen tulla valituksi kansainvälisen järjestön tai toimielimen tehtäviin.

21 §

Suppean henkilöturvallisuusselvityksen piiriin kuuluvat tehtävät

Suppea henkilöturvallisuusselvitys voidaan laatia sellaiseen palvelussuhteeseen tai toimeksiantotehtävää suorittamaan valittavasta taikka palvelussuhdetta tai toimeksiantotehtävää hoitavasta, joka:

1) saa oikeuden käsitellä viranomaisen suojaustasoihin III—IV luokiteltuja asiakirjoja;

2) työskentelee passin, henkilökortin tai muun sellaisen viranomaisen antaman todistuksen valmistuksessa, johon liittyy erityinen luotettavuuden vaatimus;

3) saa pysyväisluonteisen oikeuden päästä sellaiseen viranomaisen yleisöltä suljettuun toimitilaan tai alueelle ja hoitaa siellä itsenäisesti rakennus-, asennus-, huolto- tai vartiointitehtäviä tai muita niihin rinnastettavia tehtäviä, jos toimitilasta tai alueesta saatavien tietojen oikeudettomalla käytöllä tai niissä tapahtuvalla lainvastaisella teolla voi vaarantaa yleistä turvallisuutta, valtion turvallisuutta tai muuta merkittävää yleistä etua;

4) pääsee lentoasemalla tai satamassa taikka muulla maan ulkoisten tai sisäisten liikenneyhteyksien jatkuvuuden ja turvallisuuden kannalta merkittävällä liikennealueella yleisöltä suljettuihin tiloihin taikka tietoliikenneyhteyksien tai sähkön- ja energiantuotannon yleisen toimivuuden kannalta merkityksellisiin kohteisiin;

5) osallistuu ydinaineen kuljetukseen taikka pääsee ydinlaitokseen tai pääsemällä ydinlaitoksen rakentamisalueelle saa tietoja ydinlaitoksen turvallisuuteen vaikuttavista tekijöistä taikka pääsee ydinaineen käyttö- tai varastointitilaan tai sellaiseen säteilylähteen käyttöpaikkaan tai varastointitilaan, jossa sijaitsevien radioaktiivisten aineiden määrä vastaa säteilylainsäädännössä tarkoitettua korkea-aktiivisen umpilähteen aktiivisuustasoa tai on sitä korkeampi;

6) työskentelee räjähdysaineiden valmistukseen tai kuljetukseen liittyvissä tehtävissä taikka muutoin voi saada haltuunsa merkittäviä määriä räjähdysaineita tai muita sellaisia aineita, joiden asiattomalla käsittelyllä voidaan aiheuttaa vahinkoa laajalla alueella tai suurelle määrälle ihmisiä;

7) voi saada haltuunsa merkittäviä määriä aineita, joita voidaan käyttää biologisena, kemiallisena taikka toksiiniaseena;

8) työskentelee sellaisessa yhdyskuntatekniiseen huoltoon taikka elintarvike- tai lääkehuoltoon kuuluvassa tai näitä palvelevassa tehtävässä, jossa voi aiheuttaa vakavaa vaaraa yleisön terveydentalle tai turvallisuudelle;

9) pääsee rahanlaskentakeskukseen tai työskentelee rahanvalmistuksessa, huolehtii työnantajan tai tämän asiakkaan lukuun arvokuljetuksista taikka muissa näihin verrattavissa olosuhteissa käsittelee itsenäisesti ja ilman järjestettävissä olevaa jatkuvaa valvontaa laadultaan ja määrältään merkittävää omaisuutta, kuten rahaa, arvopapereita tai arvoesineitä;

10) saa asemansa vuoksi oikeudet siirtää työnantajan tai tämän asiakkaan varoja tai muuttaa niihin liittyviä tietoja, jos oikeuksien käyttämisestä annettujen valtuuksien tai ohjeiden vastaisesti voi aiheutua yleistä vahinkoa rahoitus- tai vakuutusjärjestelmän luotettavuudelle tai

huomattavaa vahinkoa rahoitus- tai vakuutuslaitokselle tai sen asiakkaalle.

Suppea turvallisuus selvitys voidaan laatia myös henkilöstä, joka:

1) on tarkoitus valita siviilihenkilöstön osallistumisesta kriisinhallintaan annetussa laissa (1287/2004) tarkoitettuun siviilikriisinhallintatehtävään tai osallistumaan siviilikriisinhallintaan liittyvään koulutus- tai harjoitustoimintaan;

2) toimii Hätäkeskuslaitoksen hallinnon johto- tai asiantuntijatehtävissä tai hätäkeskuksen päivystystehtävissä taikka poliisi- tai pelastustoimen hallinnon johto- tai asiantuntijatehtävissä tai pelastustoiminnan tehtävissä;

3) on tarkoitus valita Pelastusopistosta annetussa laissa (607/2006) tarkoitettuun pelastustoimen tai hätäkeskustoiminnan ammatillisiin tutkintoihin johtavaan koulutukseen, ammattikorkeakoulututkintoon johtavaan pelastustoimen päällystön koulutukseen taikka Rikosseuraamusalan koulutuskeskuksen koulutukseen;

4) on hakenut panostajan pätevyyskirjaa tai yksityisistä turvallisuuspalveluista annetussa laissa (282/2002) tarkoitettua vastaavan hoitajan, voimankäyttökouluttajan ja vartijan koulutukseen.

Suppea turvallisuus selvitys laaditaan sellaisia tehtäviä hoitavista tai tehtäviin valittavista, jotka suojelupoliisi on 22 §:n mukaisesti hyväksynyt turvallisuus selvitysmenettelyn piiriin taikka jotka se on 24 §:n mukaisesti siirtänyt suppeina turvallisuus selvitysasioina käsiteltäviksi.

22 §

Eräiden tehtävien hyväksyminen turvallisuus selvitysmenettelyyn

Suojelupoliisi voi sen lisäksi, mitä 19 ja 21 §:ssä säädetään, päättää yrityksen hakemuksesta hyväksyä perusmuotoisen tai suppean henkilöturvallisuus selvitysmenettelyn piiriin sellaiset yrityksessä tai sen lukuun aliurakoitsijana toimivassa yrityksessä suoritettavat tehtävät, joissa tehtävään valittava tai sitä hoitava:

1) saa sellaiset käyttöoikeudet työnantajan tai tämän asiakkaan tietojärjestelmään, joiden käyttäminen oikeudettomasti voi keskeyttää tai mer-

kittäväällä tavalla vaarantaa tietojärjestelmän toiminnan siten, että se aiheuttaa laajamittaisen tuotantotoiminnan keskeytymisen tai muulla siihen verrattavalla tavalla aiheuttaa työnantajalle tai tämän asiakkaalle merkittävää taloudellista vahinkoa;

2) saa käyttöönsä sellaisia tietoja työntäjän tai tämän yhteistyökumppanin liike- ja ammattisalaisuudesta, teknologisesta kehittämistyöstä tai sen hyödyntämisestä, että tietojen oikeudeton luovuttaminen, käyttö tai muu käsittely aiheuttaa työnantajalle, tämän asiakkaalle tai yhteistyökumppanille merkittävää taloudellista vahinkoa.

Sen lisäksi, mitä 18 §:ssä säädetään, suojelupoliisin hyväksymispäätöksen edellytyksenä on, että:

1) yritykseen voi sen toimialan tai toiminnan vuoksi kohdistua yritysvalvontaa; tai

2) selvitys on tarpeen erittäin tärkeän yksityisen taloudellisen edun suojaamiseksi.

Suojelupoliisin on pyydettävä ennen 1 momentissa tarkoitettua päätöstä arviointikriteerilautakunnalta lausunto yrityksen sille toimittamasta hakemuksesta.

Suojelupoliisin on toimitettava 1 momentissa tarkoitettua päätöksestään tarvittavassa laajuudessa tieto suppeista turvallisuus selvityksiä laativalle poliisihallinnon yksikölle.

Henkilöturvallisuus selvitysasian käsittely

23 §

Rekisteritietojen käyttö ja tarkistaminen sekä selvityksen kohteen haastattelu

Henkilöturvallisuus selvitys tehdään tarkistamalla henkilöä koskevat rekisteritiedot tässä luvussa säädetyllä tavalla sekä tarvittaessa selvityksen kohdetta haastattelemalla hänen yleisistä olosuhteistaan, ulkomailla oleskelustaan ja hänen suhteistaan muiden maiden kansalaisiin sekä muista sellaisista seikoista, joilla on erityistä merkitystä arvioitaessa hänen luotettavuuttaan selvityksen perustana olevan tehtävän kannalta.

Toimivaltaisella viranomaisella on oikeus salsapitosäännösten estämättä saada toiselta vi-

ranomaiselta ja turvallisuus selvityksen laadinnassa käyttää sellaisia tietoja, joiden avulla voidaan varmistaa, että rekistereistä saadut tiedot eivät ole vanhentuneita tai muutoin harhaanjohtavia.

Laajaa henkilöturvallisuus selvitystä laadittaessa voidaan selvittää myös selvityksen kohteen taloudellista asemaa ja hänen läheisiään siten kuin 25 §:ssä säädetään.

24 §

Suojelupoliisin oikeus ottaa ratkaistavakseen suppeaa henkilöturvallisuus selvitystä koskeva asia tai siirtää sille tehty hakemus

Sen estämättä, mitä 19 ja 21 §:ssä säädetään, suojelupoliisi voi ottaa käsiteltäväkseen suppeaa turvallisuus selvitystä koskevan hakemuksen, jos se on tarpeen valtion tai yleisen turvallisuuden varmistamiseksi. Tätä tarkoitusta varten suojelupoliisi voi yhdistää 48 §:ssä tarkoitettun turvallisuus selvitysrekisterin selvityksen kohdetta koskevat yksilöintitiedot suojelupoliisin toiminnalliseen tietojärjestelmään.

Suojelupoliisi voi siirtää sille tehdyn henkilöturvallisuus selvitystä koskevan hakemuksen poliisihallinnon tätä tehtävää hoitavalle yksikölle suppeana henkilöturvallisuus selvitysasiana käsiteltäväksi, jos se on tarkoituksenmukaista eikä asian käsittely suojelupoliisissa ole tarpeen valtion tai yleisen turvallisuuden vuoksi.

Käytettävät tietolähteet

25 §

Perusmuotoisen henkilöturvallisuus selvityksen tietolähteet

Henkilöturvallisuus selvitys voi perustua vain sellaisiin rekisteritietoihin, jotka sisältyvät:

- 1) väestötietojärjestelmään;
- 2) rikosrekisteriin, liiketoimintakieltorekisteriin sekä sakkorangaistusta koskeviin sakkorekisterin tietoihin;
- 3) oikeushallinnon valtakunnallisen tietojärjestelmän diaari- ja asianhallintajärjestelmän

valtakunnalliseen käsittelyjärjestelmään syyteharkinnassa olevista tai olleista rikosasioista taikka ratkaisu- ja ilmoitusjärjestelmän ratkaisuihin rikosasioissa;

4) henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetussa laissa (761/2003) tarkoitettuun poliisiasiaan tietojärjestelmään, hallintoasiain tietojärjestelmään ja suojelupoliisin toiminnalliseen tietojärjestelmään;

5) pääesikunnan pitämiin sotilasoikeudenhoidon tietojärjestelmään sekä turvallisuustietorekisteriin;

6) rajavartiolaitoksen esikunnan pitämään rajavaltuuskirjastoon;

7) Tullin pitämään tutkinta- ja virka-apujärjestelmään;

8) ammatin- tai elinkeinonharjoittajia sekä heidän toimikelpoisuuttaan koskeviin rekistereihin;

9) laissa säädettyä toimintaa valvovan viranomaisen ylläpitämään rekisteriin talletettuihin yrityksen vastuuhenkilön toimikelpoisuutta koskeviin tietoihin;

10) ulkomaalaisrekisteriin ja viisumirekisteriin;

11) ulosottorekisteriin ja luottotietorekisteriin;

12) edellä 1—3 kohdassa tarkoitettuja rekistereitä vastaaviin toisen valtion viranomaisen pitämiin rekistereihin;

13) edellä 4 kohdassa tarkoitettuja rekistereitä vastaaviin toisen valtion viranomaisen rekisterin tietoihin, jos:

a) tiedot vastaavat edellä 4 kohdassa tarkoitettuun rekisteriin talletettavissa olevia tietoja;

b) tiedot on saatu toiselta Euroopan unionin jäsenvaltiolta tai kansainvälisen tietoturvasuvelvoitteen perusteella taikka edellä tarkoitettuja vaatimuksia vastaavasta toisen valtion viranomaisen rekisteristä; ja

c) jos tiedot talletetaan toimivaltaisen viranomaisen ylläpitämään henkilörekisteriin.

Perusmuotoista turvallisuus selvitystä laadittaessa voidaan käyttää keskusrikospoliisin epäiltyjen tietojärjestelmästä ilmenevien tietojen perusteella tekemää ilmoitusta, josta ilmenevät ne tiedot, jotka ovat tarpeen tietojen merkityksen

arvioimiseksi suojelupoliisissa. Keskusrikospoliisi voi tehdä ilmoituksen, jos:

1) selvityksen kohteella on epäiltyjen tietojärjestelmästä saatavissa olevien tietojen perusteella toistuvia ja pysyväisluonteisia yhteyksiä sellaiseen henkilöön, jonka on tuomioistuimen päätöksen mukaisesti katsottu osallistuneen järjestäytyneen rikollisryhmän toimintaan tai jonka vireillä olevassa esitutkinnassa tai syyteharkinnassa epäillään osallistuneen tällaiseen toimintaan, jos yhteydet ovat omiaan saattamaan selvityksen kohteen alttiiksi ulkopuoliselle epäasialliselle vaikuttamiselle sekä siten vaarantamaan turvallisuus selvityksen perusteena olevan edun suojaamisen; tai

2) keskusrikospoliisi katsoo epäiltyjen tietojärjestelmässä olevien tietojen ja mahdollisten muiden selvitysten perusteella olevan perusteltu syy epäillä selvityksen kohteen syyllystyneen osallistumiseen järjestäytyneen rikollisryhmän toimintaan ja tiedon välittäminen on välttämätöntä turvallisuus selvityksen perusteena olevan edun suojaamiseksi järjestäytyneen rikollisryhmän toimilta tai vaikutukselta taikka rikoksen ennalta estämiseksi; tai

3) selvityksen kohteesta on epäiltyjen tietojärjestelmässä useita sellaisia laadultaan ja sisällöltään henkilön luotettavuuden arvioinnin kannalta merkittäviä merkintöjä, joiden muodostaman kokonaisuuden perusteella keskusrikospoliisi katsoo olevan perusteltu syy epäillä, että selvityksen kohde voi vaarantaa selvityksen perusteena olevassa työtehtävässään saamiensa suojaustasoon I tai II kuuluvien asiakirjojen ja niiden tietojen suojan ja siten edistävän järjestäytyneen rikollisryhmän toimia, jos tiedon välittäminen on välttämätöntä valtion keskeisten turvallisuus etujen suojaamiseksi järjestäytyneen rikollisryhmän toimilta tai vaikutuksilta taikka rikoksen ennalta estämiseksi.

26 §

Tiedot ulkomaan viranomaisten pitämistä rekistereistä

Henkilöturvallisuus selvityksen kohde, joka on asunut yhtäjaksoisesti ulkomailla enemmän

kuin viisi vuotta viimeisten kymmenen vuoden aikana ennen selvityksen laatimista, voi turvallisuus selvityksen kattavuuden varmistamiseksi esittää ulkomaan viranomaisen todistuksen sellaisista 25 §:n 1 momentin 1—3 kohdassa tarkoitetuista rekisteritiedoista, jotka hän voi asianomaisen maan lainsäädännön mukaan tätä tarkoitusta varten saada.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske:

1) selvityksen hankkimista sellaisista maista, joista toimivaltainen viranomainen voi kansainvälisen sopimuksen tai säädöksen mukaisesti hankkia tiedot viran puolesta;

2) henkilöä, joka on 1 momentissa tarkoitettuna ajankohtana toiminut ulkomailla palvelussuhteessa yritykseen tai viranomaiseen taikka kansainväliseen järjestöön tai toimielimeen.

Suojelupoliisin on toiminnassaan kertyneiden tietojen perusteella annettava yleisen tietoverkon avulla tai muilla sopivilla tavoilla tieto niistä muiden valtioiden toimivaltaisista viranomaisista, jotka asianomaisen valtion lainsäädännön mukaan vastaavat henkilöiden taustojen selvittämisestä tai siinä käytettävien rekisterien ylläpidosta sekä tiedot näiden yhteystiedoista.

27 §

Laajan henkilöturvallisuus selvityksen tietolähteet

Laajaa henkilöturvallisuus selvitystä laadittaessa voidaan sen lisäksi, mitä 25 §:ssä säädetään, selvittää tiedot selvityksen kohteena olevan henkilön:

1) elinkeinotoiminnasta tai osallistumisesta siihen;

2) varallisuudesta ja veloista sekä muista taloudellisista sidonnaisuuksista;

3) perhe- ja sukulaisuussuhteista.

28 §

Henkilötietolomake ja siinä ilmoitettujen tietojen tarkistaminen

Selvityksen kohde antaa laajan henkilöturvallisuus selvityksen pohjaksi henkilötieto ilmoituksen, josta ilmenevät tiedot:

1) viimeisen kymmenen vuoden aikana harjoitetusta elinkeinotoiminnasta tai osallistumisesta siihen;

2) varallisuudesta ja veloista sekä muista taloudellisista sidonnaisuuksista;

3) perhe- ja sukulaisuussuhteista.

Sen lisäksi, mitä 25 ja 57 §:ssä säädetään, toimivaltainen viranomainen voi tarkistaa annetut tiedot ja hankkia tätä tarkoitusta varten tietoja:

1) Verohallinnon julkisista verotustiedoista;

2) yleistä käyttöä varten perustetuista elinkeinotoiminnan harjoittamista tai omaisuutta kuvaavia julkisia tietoja sisältävistä rekistereistä;

3) selvityksen kohteen antamalla luvalla luotto- ja rahoituslaitoksista.

Toimivaltaisen viranomaisen on varattava selvityksen kohteelle tilaisuus lausua antamiensa tietojen tarkistamisessa ilmi tulleista seikoista.

29 §

Henkilöturvallisuus selvityksen ulottaminen läheisiin laajassa turvallisuus selvityksessä

Jos laajan henkilöturvallisuus selvityksen tarkoituksen saavuttaminen sitä välttämättä edellyttää, voidaan henkilöturvallisuus selvitys yksittäistapauksessa ulottaa koskemaan myös selvityksen kohteen läheisiä.

30 §

Suppean henkilöturvallisuus selvityksen tietolähteet

Suppean henkilöturvallisuus selvityksen laadinnassa käytetään 25 §:n 1 momentin 1—10 kohdassa tarkoitettuja rekisteritietoja, lukuun ottamatta suojelupoliisin toiminnallista tietojär-

jestelmää ja pääesikunnan turvallisuustietorekisteriä.

31 §

Puolustusvoimia ja suojelupoliisia koskevat erityissäännökset

Pääesikunta voi sen lisäksi, mitä 25 §:ssä säädetään, laatiessaan henkilöturvallisuusselvitystä puolustusvoimien tehtäviin valittavista tai sen tehtäviä hoitavista käyttää tietoja, jotka ovat saatavissa asevelvollisrekisteristä ja kriisinhallinta-henkilöstörekisteristä.

Asevelvollisrekisteristä saatavia terveydentilaa ja palveluskelpoisuutta koskevia tietoja saa ottaa huomioon selvitystä laadittaessa vain, jos se on välttämätöntä toisten henkilökohtaisen turvallisuuden varmistamiseksi.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään pääesikunnasta, koskee myös suojelupoliisia sen laatiessa henkilöturvallisuusselvitystä henkilöstä, jota ollaan valitsemassa suojelupoliisin tehtäviin.

32 §

Tietojen käyttörajoitukset henkilöturvallisuusselvitystä laadittaessa

Henkilöturvallisuusselvitystä tehtäessä ei saa käyttää:

1) sellaisia ilmiäntöjä tai rikosilmoituksia tai muita vastaavia poliisille toimitettuja tietoja, joiden mukaan henkilön on ilmoitettu syyllistyneen tai syyllistyvän rikokseen, jos tietojen perusteella ei ole aloitettu esitutkintaa;

2) poliisiasiaihin tietojärjestelmään sisältyviä havaintotietoja henkilöistä tai tapahtumista, joissa on oletettu olevan kysymys rikollisesta toiminnasta;

3) tietoja kymmentä vuotta aikaisemmin tapahtuneista rikollisista teoista, elleivät tiedot ole saatavissa rikosrekisteristä;

4) tietoja viittätoista vuotta nuorempina tehdystä teosta, jollei tiedon käyttäminen ole välttämätöntä toisten henkilökohtaisen turvallisuuden suojaamiseksi puolustusvoimissa.

Edellytyksenä esitutkinnassa tai syyttäjällä vireillä olevaa asiaa koskevan tiedon käyttämiselle on, että:

1) selvitetään, missä vaiheessa asian käsittely on ja mikä on selvityksen kohteen syyllisyyttä koskevien tietojen laatu;

2) tietojen käyttö on välttämätöntä selvityksen perustana olevaan tehtävään liittyvien erityisten vaatimusten sekä epäillyn teon luonteen vuoksi.

Henkilötietojen käsittelystä poliisitoimissa annetussa laissa tarkoitettuun poliisiasiaihin tietojärjestelmään, hallintoasiain tietojärjestelmään ja suojelupoliisin toiminnalliseen tietojärjestelmään sisältyviä terveydentilaa koskevia tietoja saa ottaa huomioon selvitystä laadittaessa vain, jos se on välttämätöntä toisten henkilökohtaisen turvallisuuden varmistamiseksi ja tiedot perustuvat lääkärintodistukseen tai muihin laillistetun terveydenhuollon ammattihenkilön tekemiin merkintöihin tai lain nojalla suullisesti annettuihin tietoihin eikä niiden virheettömydestä ole epäselvyyttä. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, ei estä toimivaltaista viranomaista kiinnittämästä työnantajan huomiota tarpeeseen toteuttaa 17 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä.

5 luku

Yritysturvallisuusselvitys

33 §

Yritysturvallisuusselvityksen hakemiseen oikeudet

Yritysturvallisuusselvitystä voi hakea:

1) se, joka tarvitsee selvitystä laissa tai sen nojalla säädetyn taikka kansainvälisestä tietoturvallisuusvelvoitteesta johtuvan velvoitteen toteuttamiseksi;

2) viranomainen, jonka on tarkoitus tehdä sopimus selvityksen kohteen kanssa, jos sopimuksen yhteydessä yritykselle annetaan tai sopimuksen johdosta syntyy suojaustasoon I—III kuuluvaksi luokiteltuja asiakirjoja;

3) 2 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa viranomaisen toimeksiannosta valtionhallinnon hankinnoista vastaava yksikkö taikka valtionhallinnolle yhteisiä tai laajaan käyttöön tarkoitettuja tieto- ja viestintekniikkapalveluja tuottava yksikkö;

4) 21 §:n 1 momentin 5 ja 6 kohdassa tarkoitettua toimintaa valvova viranomainen.

Yritysturvallisuusselvitys voidaan tehdä selvityksen kohteen pyynnöstä 36 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa.

34 §

Valtionhallinnon viranomaisen velvollisuus yritysturvallisuusselvityksen hakemiseen

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää, että valtionhallinnon viranomaisen on hankittava yritysturvallisuusselvitys yrityksestä, jolle valtionhallinnon viranomaisen kanssa tehtävän sopimuksen toteuttamiseksi annetaan suojaustaloukkaan I—III luokiteltuja asiakirjoja.

35 §

Yritysturvallisuusselvitystä koskeva hakemus

Yritysturvallisuusselvityksen laatimista koskevasta hakemuksesta tulee ilmetä:

1) selvityksen kohteen nimi ja muut tunnistetiedot sekä yhteystiedot;

2) ne alihankkijat, joiden kanssa selvityksen kohde aikoo tehdä sopimuksen yritysturvallisuusselvityksen perusteena olevan hankkeen toteuttamisesta, alirakoitsijan osuus hankkeen toteuttamisessa sekä alihankkijaa koskevat 1 kohdassa tarkoitettut tiedot;

3) selvitys yritysturvallisuusselvityksen laatimiselle 36 §:ssä säädettyjen edellytysten täyttymisestä;

4) tieto siitä, onko yritysturvallisuusselvityksen avulla tarkoitus osoittaa yrityksen täyttävän määrätty tietoturvallisuuden taso ja jos on, mikä on käytettävä arviointiperuste;

5) tieto siitä, onko yrityksen tai sen alihankkijana toimivan toimitiloista, tietojärjestelmistä ja muista turvallisuusjärjestelyistä laadittu tieto-

turvallisuuden arviointilaitoksista annetussa laissa tarkoitetun hyväksytyt arviointilaitoksen laatima arviointi ja jos on, kopio arvioinnin perusteella annetusta todistuksesta.

Hakemukseen tulee liittää asiakirja, josta ilmenee yrityksen suostumus yritysturvallisuusselvityksen laatimiseen, jollei yritys itse tee hakemusta.

36 §

Yritysturvallisuusselvityksen laatimisen edellytykset

Yritysturvallisuusselvitys voidaan laatia, jos selvitys on tarpeen yrityksen arvioimiseksi, kun:

1) yritysturvallisuusselvitys on laadittava tai voidaan laatia lain tai sen nojalla annetun säännöksen mukaan taikka kansainvälisen tietoturvallisuusveloitteen toteuttamiseksi;

2) viranomainen on tekemässä yrityksen kanssa sopimusta, jonka yhteydessä yritykselle luovutetaan viranomaisen luokiteltuja asiakirjoja;

3) toimintaa valvova viranomainen pyytää yritysturvallisuusselvitystä sellaisesta yrityksestä, joka harjoittaa 21 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohdassa tarkoitettua toimintaa tai on osallistumassa alirakoitsijana hankkeeseen, jossa sillä tai sen työntekijöillä on pääsy mainitussa lainkohdassa tarkoitettuihin tietoihin taikka tiloihin tai alueelle.

Yritysturvallisuusselvitys voidaan laatia, jos turvallisuusselvitystä edellytetään kansainvälisen järjestön tai toimielimen säännöissä tai toisen valtion laissa ja jos se on tarpeen sen vuoksi, että selvityksen kohde voi:

1) tulla valituksi kansainvälisen järjestön tai toimielimen järjestämään tai näiden muutoin organisoimaan hankkeeseen taikka toisessa valtiossa järjestettävään hankintakilpailuun;

2) aloittaa yritystoiminnan toisessa valtiossa.

Yritysturvallisuusselvitys voidaan ulottaa koskemaan myös selvityksen kohteen alihankkijana toimivaa yritystä niiltä osin kuin 1 momentissa säädetyt edellytykset täyttyvät myös alihankkijaa koskevinä ja toimivaltainen viranomainen katsoo sen tarpeelliseksi.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää, että yritysturvallisuusselvitys voidaan laatia myös yrityksen sellaisten liike- ja ammattisalaisuuksien tai teknologista kehittämistyötä koskevien tietojen suojaamiseksi, joiden oikeudeton käyttö, käsittely ja luovuttaminen aiheuttaisivat yritykselle merkittävää taloudellista vahinkoa tai joiden suojaamisella on merkitystä yleisen edun kannalta.

37 §

Yritysturvallisuusselvityksessä käytettävät tietolähteet

Yritysturvallisuusselvitystä laadittaessa voidaan käyttää:

- 1) tietoja yrityksestä, sen omistajista ja näiden kansalaisuudesta, jos tällainen tieto on saatavissa;
- 2) yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annetun lain (240/2007) 6 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tietoja;
- 3) tietoja yrityksen toiminnasta, henkilöstön määrästä ja muista henkilöstöä yleisesti kuvaavista seikoista;
- 4) yrityksen ja sen vastuuhenkilöiden luotto-tietoja;
- 5) tietoja yrityksen varallisuudesta yleistä käyttöä varten perustetuista rekistereistä taikka muista julkisista lähteistä saatavia tietoja tai yrityksen itse selvityksen laadintaa varten antamia tietoja;
- 6) ulosottorekisterin tietoja, veroviranomaisen tietojärjestelmistä saatavia julkisia tietoja sekä tietoja verosaatavasta taikka vakuutuslaitokselta saatuja tietoja sellaisen lakisääteiseen vakuutukseen perustuvan saatavan laiminlyönnistä, joka on verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetun lain (706/2007) mukaan suoraan ulosottokelpoinen;
- 7) ulkomaalaisrekisteristä saatavia tietoja;
- 8) yrityksen suostumuksella tai toimittamina tietoja raha- ja luottolaitoksista;
- 9) tietoja yritykselle tuomituista rangaistuksista ja uhkasakoista sekä yritykseen kohdistuneista rikoksista.

Sen lisäksi, mitä 1 momentin 3 kohdassa säädetään, yritysturvallisuusselvitykseen sisältyvän yrityksen vastuuhenkilöitä koskevien henkilöturvallisuusselvitysten laadinnassa käytettävistä tietolähteistä noudatetaan, mitä 4 luvussa säädetään.

38 §

Yritysturvallisuusselvityksiasian käsittely

Yritysturvallisuusselvitystä laadittaessa selvitetään hakemuksessa esitettyjen tietojen ja 37 §:ssä tarkoitettujen tietolähteiden sekä yritykseen ja sen toimitiloihin sekä sen tietojärjestelmiin ja tietoliikennejärjestelyihin kohdistuneen tarkastuksen avulla, miten yritys voi huolehtia siitä, että:

- 1) tiedot suojataan oikeudettomalta ilmitulolta, muuttamiselta ja hävittämiseltä;
- 2) estetään asiaton pääsy tiloihin, joissa tietoja käsitellään tai joissa harjoitetaan muuta selvityksen perusteena olevaa toimintaa;
- 3) henkilöstöä ohjataan ja koulutetaan asianmukaisesti.

Jos yritysturvallisuusselvityksen avulla on tarkoitus osoittaa yrityksen täyttävän määrätty tietoturvallisuuden taso, on selvitettävä, toteutuvatko tasoa koskevat vaatimukset.

Yritysturvallisuusselvitys voidaan tehdä myös osittaisena, jos se on tarpeen kansainvälisen tietoturvallisuusvelvoitteen toteuttamiseksi tai se on muutoin yritysturvallisuusselvityksen tarkoituksen toteuttamiseksi perusteltua.

39 §

Yritysturvallisuusselvitykseen liittyvät tarkastukset ja viranomaisen tiedonsaantioikeus

Yrityksen, josta yritysturvallisuusselvitys laaditaan, on annettava selvitystä laativalle viranomaiselle ne tiedot, jotka ovat tarpeen turvallisuusselvityksen tekemiseksi sekä annettava tätä varten selvityksen laatijoille ja tarkastajille pääsy toimitiloihinsa.

Toimivaltainen viranomainen voi tarkastaa tarvittavassa laajuudessa yrityksen toimitilojen,

tietojärjestelmien ja tietoliikennejärjestelyjen suojaamiseksi toteutetut sekä muut turvallisuusjärjestelyt. Tarkastusta ei saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytetyissä tiloissa.

40 §

Yrityksen sitoumus

Toimivaltainen viranomainen voi yritysturvaluususselvitystä ja sen perusteella annettavaa todistusta laatiessaan edellyttää, että elinkeinonharjoittaja sitoutuu huolehtimaan tietoturvaluusustason säilyttämisestä sekä ilmoittamaan muutoksista, joilla on siihen vaikutuksia sekä antamaan tietoturvaluusustason säilyttämisen valvomiseksi viranomaiselle luvan päästä yrityksen tiloihin sekä antamaan seurannassa tarvittavia tietoja.

6 luku

Turvaluususselvitysmenettelyn päättäminen ja siitä saatujen tietojen käsittely

41 §

Turvaluususselvitysmenettelyn päätyminen

Turvaluususselvityksen päättymisestä ja sen sisällöstä ilmoitetaan hakijalle kirjallisesti tai antamalla selvityksen perusteella 43 tai 46 §:ssä tarkoitettu turvaluususselvitystodistus.

Jos henkilöturvaluususselvityksen perusteella ei ole velvollisuutta antaa turvaluususselvitystodistusta ja jos sitä tehtäessä ei ole tullut esiin sellaista, jonka selvitystä laatinut viranomainen katsoo olevan selvityksen kohteen luotettavuuden kannalta merkityksellistä, viranomainen voi ilmoittaa tämän selvityksen hakijalle 1 momentin estämättä suullisesti.

42 §

Turvaluususselvityksen vaikutukset ja sen sisältö

Turvaluususselvitys ei sido sitä, jonka käyttöä varten selvitys on laadittu.

Turvaluususselvitykseen saadaan ottaa salassa pidettäviksi säädettyjä tietoja vain sellaisessa muodossa ja siinä laajuudessa, joka asianomaisessa tapauksessa on tarpeen selvityksen tarkoituksen saavuttamiseksi, ja on ilmeistä, ettei tiedon antaminen vaaranna valtion turvaluusutta tai muita 1 §:ssä mainittuja yleisiä etuja. Jos turvaluususselvitykseen otetaan tieto keskeneräisestä rikosasiasta, on samalla ilmoitettava, missä vaiheessa asian käsittely turvaluususselvitystä annettaessa on.

Henkilöturvaluususselvitykseen ei saa sisällyttää viranomaisen arviota selvityksen kohteena olevan henkilön nuhteettomuudesta, luotettavuudesta tai sopivuudesta virkaan tai tehtävään.

Toimivaltainen viranomainen voi henkilöturvaluususselvityksen antamisen yhteydessä kiinnittää työnantajan huomiota tarpeeseen toteuttaa 17 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä.

43 §

Henkilöturvaluususselvitystodistuksen antaminen

Henkilöturvaluususselvityksen laatinut toimivaltainen viranomainen antaa henkilöturvaluususselvityksen perusteella henkilöturvaluususselvitystodistuksen, jos selvitysmenettelyssä ei ole tullut esiin syitä, miksi henkilöä ei voitaisi valita selvityksen perusteena olevaan tehtävään ja jos turvaluususselvitystodistuksen antaminen on tarpeen:

1) laissa tai sen nojalla annetun säännöksen mukaan taikka 15 §:n 2 momentissa tarkoitettua tehtävän vuoksi;

2) tarpeettomien turvaluususselvitysten laadinnan estämiseksi, kun selvityksen kohde työskentelee panostajan tehtävissä taikka huolto-, asennus-, vartiointi- tai muissa sellaisissa tehtävissä, missä hänen on työtehtäviensä luonteen vuoksi säännönmukaisesti toimittava sellaisissa toimitiloissa tai alueella, joissa työskentelevistä laaditaan turvaluususselvitys.

Kansallinen turvaluusuviranomainen antaa kansainvälisten tietoturvaluususselvitysten toteuttamiseksi tarpeellisen henkilöturvaluususselvityksen.

selvitystodistuksen siten kuin kansainvälisistä tietoturvaluusvelvoitteista annetussa laissa säädetään.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa todistus voidaan antaa myös henkilökorttina. Suojelupoliisi määrää henkilökortin muodon ja sisällön pääesikuntaa kuultuaan ottaen huomioon, mitä 44 §:ssä säädetään.

Jos toimivaltainen viranomais kieltäytyy antamasta henkilöturvallisuusselvitystodistusta, sen tulee ilmoittaa syyt tähän selvityksen hakijalle ja sen kohteelle annettavassa kirjallisessa päätöksessä.

44 §

Henkilöturvallisuusselvitystodistuksen sisältö

Henkilöturvallisuusselvitystodistukseen merkitään tieto selvityksen kohteesta ja todistuksen päivämäärästä ja antajasta sekä tehtävistä, joita varten se on annettu.

Tarvittaessa todistukseen merkitään tieto:

- 1) todistuksen voimassaoloajasta;
- 2) siitä, ettei selvitysmenettelyssä ole tullut esiin syitä, joiden vuoksi henkilöä ei voitaisi valita hakemuksen perusteena olevaan tehtävään;
- 3) siitä, mille suojaustasolle luokiteltuihin asiakirjoihin selvityksen kohteelle voidaan antaa pääsy;
- 4) kansainvälisessä tietoturvaluusvelvoitteissa edellytyistä seikoista.

45 §

Henkilöturvallisuusselvityksen perusteella saatujen henkilötietojen käsittely

Henkilöturvallisuusselvityksen hakijan tulee pitää huolta siitä, että turvallisuusselvityksen sisältämiä henkilötietoja voivat käsitellä vain ne henkilöt, jotka niitä tehtävissään välttämättä tarvitsevat, ja että selvityksen ja henkilöturvallisuusselvitystodistuksen sisältämiä tietoja ei käytetä muuhun kuin hakemuksessa ilmoitettuun

tarkoitukseen. Sama koskee sitä, joka on saanut turvallisuusselvityksen tai henkilöturvallisuusselvitystodistuksen selvityksen kohteelta. Mitä edellä säädetään, ei estä käsittelemästä tietoja työnantajan haastattellessa työnhakijaa, jollei 6 §:n 3 momentista muuta johdu.

Hakijan on hävitettävä hänelle turvallisuusselvityksestä annettu kirjallinen ilmoitus heti, kun se ei enää ole tarpeen selvitystä haettaessa ilmoitetun käyttötarkoituksen kannalta, kuitenkin viimeistään kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun tieto selvityksestä on saatu.

Henkilöturvallisuusselvityksen ja siihen sisältyvien tietojen salassapidosta säädetään 59 §:ssä.

46 §

Yritysturvallisuusselvitystodistuksen antaminen

Yritysturvallisuusselvityksen laatinut toimivaltainen viranomais antaa yritysturvallisuusselvityksen perusteella hakijalle yritysturvallisuusselvitystodistuksen, jos yritys täyttää selvityksen perusteena olevat tietoturvaluusvelvoitteita koskevat vaatimukset. Todistus annetaan myös selvityksen kohteelle.

Kansallinen turvallisuusviranomais antaa kansainvälisten tietoturvaluusvelvoitteiden toteuttamiseksi tarpeellisen yritysturvallisuusselvitystodistuksen siten kuin kansainvälisistä tietoturvaluusvelvoitteista annetussa laissa säädetään.

Jos yritysturvallisuusselvitys on koskenut yksinomaan tietojärjestelmien tai tietoliikennejärjestelyjen turvallisuutta, selvityksen laatinut Viestintävirasto voi antaa selvityksen perusteella todistuksen.

Jos toimivaltainen viranomais kieltäytyy antamasta yritysturvallisuusselvitystodistusta, sen tulee ilmoittaa syyt tähän selvityksen hakijalle ja sen kohteelle annettavassa kirjallisessa päätöksessä.

47 §

Yritysturvallisuusselvitystodistuksen sisältö

Yritysturvallisuusselvitystodistukseen merkitään tieto:

1) selvityksen kohteesta ja todistuksen antajasta;

2) todistuksen voimassaoloajasta, jos se on määritelty;

3) siitä, mitkä seikat ovat olleet selvityksen piirissä ja arvioinnin perustana sekä niitä koskevat tulokset;

4) tarvittaessa tieto siitä, mille suojaustasolle luokiteltujen asiakirjojen käsittelyä koskevat vaatimukset yritys täyttää;

5) seikoista, joita selvityksen perusteena olevassa kansainvälisessä tietoturvaluusvelvoitteessa edellytetään.

Jos yritysturvallisuusselvityksen käyttötarkoitus sitä edellyttää, todistukseen merkitään tieto siitä, ettei selvitysmenettelyssä ole tullut esiin syitä, joiden vuoksi yritystä ei voitaisi valita hakemuksen perusteena olevaan tehtävään.

7 luku

Turvallisuusselvitysrekisteri ja siihen liittyvä tietojenkäsittely

48 §

Turvallisuusselvitysrekisteri, sen käyttötarkoitus ja tietojen tallettaminen rekisteriin

Suojelupoliisi päävastuullisena rekisterinpitäjänä pitää turvallisuusselvitysrekisteriä tarpeettomien turvallisuusselvitysten välttämiseksi, tietojen välittämiseksi toimivaltaisten viranomaisten välillä sekä selvityksen kohteiden luottavuuden ja nuhteettomuuden seurannan toteuttamiseksi. Rekisteriin tietoja tallettava viranomainen vastaa rekisteriin tallettamiensa tietojen oikeellisuudesta.

Toimivaltaisen viranomaisen on viivytyksettä talletettava turvallisuusselvitysrekisteriin tie-

to sille tehdystä turvallisuusselvitystä koskevas-
ta hakemuksesta, selvityksen kohteen nimestä ja
muista yksilöintitiedoista, selvityksen laajuus-
desta sekä tiedot selvitysmenettelyn lopputulok-
sesta tai turvallisuusselvitystodistuksesta ja sen
voimassaolosta ja peruuttamisesta sekä tieto
henkilöturvallisuusselvityksen kohteen työnantaja-
sta, jos se on saatavissa. Kansallisen turval-
lisuusviranomaisen on talletettava tieto anta-
mastaan kansainvälisessä tietoturvaluusvel-
voitteessa edellytetystä henkilöturvallisuussel-
vitystodistuksesta ja yritysturvallisuustodistuk-
sesta.

Edellä säädetyn estämättä suojelupoliisi voi
merkitä omasta henkilökunnastaan tai pääesi-
kunta puolustusvoimien henkilökunnasta rekis-
teriin tiedot tarvittavilta osin siten, etteivät ne
ole muiden saatavissa, jos sellaisten tietojen an-
taminen ulkopuolisille voi vaarantaa viranomai-
sen toimintaa ja sen toimialaan kuuluvien tehtä-
vien hoitamista.

Viestintävirasto voi tallettaa turvallisuussel-
vitysrekisteriin tiedot:

1) viranomaisten tietojärjestelmien ja tietoliik-
kennejärjestelyjen tietoturvaluuden arvioin-
nista annetun lain mukaan antamistaan todistuk-
sista ja niihin merkityistä tiedoista;

2) tietoturvaluuden arviointilaitoksista an-
netun lain mukaisesti hyväksytyistä arviointilai-
toksista;

3) hyväksytyyn arviointilaitoksen antamista
todistuksista siten kuin tietoturvaluuden ar-
viointilaitoksista annetussa laissa säädetään.

Kun ministeriö on päättänyt ottaa palve-
lussuhteeseen henkilön, josta laaditusta
henkilöturvallisuusselvityksestä se on hankki-
nut tiedon turvallisuusselvitysrekisteristä 50 §:n
2 momentin mukaisesti, ministeriön on ilmoitet-
tava päätöksestään suojelupoliisille. Ilmoitus on
tehtävä myös edellä tarkoitettun palvelussuhteen
päättymisestä. Ilmoitus voidaan tehdä merkitse-
mällä tieto turvallisuusselvitysrekisteriin tai
muutoin sähköisesti suojelupoliisiin hyväksy-
mällä tavalla.

49 §

Turvallisuusselvitysrekisterin tietojen poistaminen

Turvallisuusselvitysrekisteriin talletetut tiedot poistetaan viimeistään kolmen vuoden kuluttua vastaavan uuden turvallisuusselvityksen laatimisesta tai turvallisuusselvityksen tai turvallisuusselvitystodistuksen voimassaolon päättymisestä taikka siitä, kun se tehtävä, jota varten turvallisuusselvitys on laadittu, on päättynyt tai kun turvallisuusselvitystodistus on peruutettu. Tietojen poistamisessa sovelletaan muutoin, mitä henkilötietolaissa (523/1999) säädetään.

50 §

Tietojen luovuttaminen turvallisuusselvitysrekisteristä

Suojelupoliisi antaa salassapitosäännöksistä riippumatta turvallisuusselvitysrekisteristä teknisen käyttöyhteyden avulla tietoja pääesikunnalle ja Poliisihallituksen määräämälle suppeita turvallisuusselvityksiä laativalle yksikölle. Pääesikunta saa suojelupoliisiin hyväksymällä tavalla luovuttaa edelleen niille puolustusvoimien yksiköiden nimeämille virkamiehille sellaisia tietoja, jotka ovat tarpeen turvallisuusselvityksen hankkimisen tarpeen arvioimiseen taikka puolustusvoimista annetun lain (551/2007) 15 §:ssä tarkoitetun oleskelu- tai vierailuluvan käsittelyä varten.

Suojelupoliisi voi salassapitosäännöksistä riippumatta antaa hyväksymällään tavalla teknisen käyttöyhteyden avulla eduskunnan kanslian tai ministeriön nimeämälle virkamiehelle turvallisuusselvityksen hankkimisen arviointia varten turvallisuusselvitysrekisteristä tietoja:

1) yrityksestä, josta yritysturvallisuusselvitys on laadittu, ja selvityksen perusteella annetusta todistuksesta;

2) henkilöturvallisuusselvityksestä, jonka mukaan ei ole ilmennyt henkilön luotettavuuden kannalta kielteisiä tietoja tai jonka perusteella on annettu todistus, joka on edelleen voimassa;

3) viranomaisen tietojärjestelmälle tai tietoliikennejärjestelyille annetusta todistuksesta ja muista 48 §:n 4 momentissa tarkoitetuista tiedoista;

4) 1—3 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa turvallisuusselvityksen laatijasta ja laatimisaikankohdasta sekä todistuksen voimassaoloajasta.

Suojelupoliisi voi salassapitosäännöksistä riippumatta antaa teknisen käyttöyhteyden avulla keskusrikospoliisille turvallisuusselvityksen hakemista koskevat tiedot niiden yhdistämiseksi epäiltyjen tietojärjestelmän tietoihin 25 §:n 2 momentissa tarkoitettujen ilmoitusten tekemistä ja sitä koskevaa harkintaa varten. Keskusrikospoliisiin on hävitettävä yhdistämisen kautta saadut tiedot välittömästi sen jälkeen, kun tarve ilmoituksen tekemiseen on arvioitu tai ilmoitus on lähetetty suojelupoliisille.

Teknisen käyttöyhteyden avulla saa 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa hakea tietoja vain sellaisesta henkilöstä tai yrityksestä, joka on antanut suostumuksensa turvallisuusselvityksen laadintaan ja joka on tarkoitus valita palvelussuhteeseen tai tämän lain mukaan turvallisuusselvityksen piiriin kuuluvaan tehtävään, taikka henkilöstä, jota koskeva oleskelu- ja liikkumisluvan käsittely on vireillä 1 momentissa tarkoitettussa puolustusvoimien yksikössä.

51 §

Nuhteettomuuden ja luotettavuuden seuranta henkilörekisterien yhdistämisen avulla

Suojelupoliisi voi yhdistää turvallisuusselvitysrekisterin tietoihin poliisiasiaan tietojärjestelmän osarekistereihin sekä oikeushallinnon valtakunnalliseen tietojärjestelmään sisältyviä rikosasioiden vireilläolo- ja ratkaisutietoja sen selvittämiseksi, voidaanko turvallisuusselvitys tai sen perustella annettu todistus edelleenkin pitää voimassa.

Sellaisen henkilön tietoihin, josta on laadittu laaja henkilöturvallisuusselvitys, voidaan yhdistää tietoja niistä henkilörekistereistä, joista 28 §:n 2 momentin mukaan voidaan hankkia tie-

toja henkilötietolomakkeella annettujen tietojen tarkistamiseksi.

Suojelupoliisin on hävitettävä yhdistämisen seurauksena syntyneet tiedot heti, kun 52 §:ssä tarkoitetut toimenpiteet on saatettu loppuun, viimeistään kuitenkin vuoden kuluttua rekisterien yhdistämisestä. Yhdistettyjä tietoja saa käyttää tai luovuttaa vain 52 §:ssä säädetyissä tapauksissa taikka sen nojalla tehdyn ratkaisun ja siitä tehdävän muutoksenhakuasian käsittelemiseksi.

Rekisteritietojen yhdistämiseen vaadittavasta selvityksen kohteen suostumuksesta säädetään 5 §:ssä.

52 §

Toimenpiteet seurannan perusteella

Jos 51 §:ssä tarkoitetun seurannan perusteella ilmenee, että henkilön taikka yrityksen tai sen vastuuhenkilön epäillään tai katsotaan tuomioistuimen päätöksellä syyllistyneen rikolliseen tekkoon, suojelupoliisin on salassapitosäännösten estämättä ilmoitettava asiasta turvallisuusselvityksen laatineelle viranomaiselle.

Jos seurannassa saatujen tietojen perusteella henkilön epäillään tai katsotaan tuomioistuimen päätöksellä syyllistyneen tekoon, joka olisi voinut vaikuttaa turvallisuusselvitystodistuksen antamiseen tai turvallisuusselvityksen sisältöön, toimivaltaisen viranomaisen on salassapitosäännösten estämättä selvityksen kohdetta kuultuaan ilmoitettava asiasta henkilöturvallisuusselvitystä hakeneelle taikka ministeriölle, joka 48 §:n 5 momentin mukaisesti on merkinnyt rekisteriin selvityksen kohteen ottamisesta palvelussuhteeseen, jollei palvelussuhdetta ole ilmoitettu päättyneeksi. Ennen tietojen ilmoittamista työnantajalle tai toimeksiantajalle on selvitettävä, toimii-ko selvityksen kohde edelleenkin asianomaisen työnantajan palveluksessa tai toimeksiantajan tehtävissä taikka opiskelee hakijana olleessa opilaitoksessa.

Jos seurannassa saatujen tietojen perusteella yrityksen vastuuhenkilön tai yrityksen epäillään tai katsotaan tuomioistuimen päätöksellä syyllistyneen tekoon, joka olisi vaikuttanut yritysturallisuusselvitystodistuksen antamiseen, toi-

mivaltaisen viranomaisen on salassapitosäännösten estämättä selvityksen kohdetta kuultuaan ilmoitettava asiasta yritysturallisuusselvitystä hakeneelle.

Jos turvallisuusselvitystodistus on annettu kansainvälisten tietoturallisuusvelvoitteiden toteuttamiseksi, 1 momentissa tarkoitetuista seikoista on viipymättä ilmoitettava kansainvälisten tietoturallisuusvelvoitteiden toteuttamisesta huolehtivalle kansalliselle turvallisuusviranomaiselle.

Toimenpiteitä harkittaessa ja 1—4 momenttia sovellettaessa rikosepäilyä ja rikollista tekoa koskevan tiedon merkitystä arvioitaessa on otettava huomioon, mitä 32 §:ssä ja laissa muutoin säädetään erilaisten tietojen huomioon ottamisesta turvallisuusselvitystä laadittaessa.

8 luku

Turvallisuusselvityksen ja turvallisuusselvitystodistuksen voimassaolo

53 §

Turvallisuusselvityksen ja turvallisuusselvitystodistuksen voimassaoloaika

Turvallisuusselvitys on voimassa toistaiseksi, enintään kuitenkin viisi vuotta. Sama koskee turvallisuusselvityksen perusteella annettavasta todistusta, jollei todistusta ole annettu määräaikaista tehtävää tai tiettyyn hankkeeseen kuuluvaa tehtävää varten taikka toimivaltainen viranomaisen selvitykseen liittyvien erityisten olosuhteiden vuoksi toisin päätä.

54 §

Turvallisuusselvityksen uusiminen ja uuden turvallisuusselvitystodistuksen antaminen

Toistaiseksi annettu turvallisuusselvitys voidaan selvityksen laatineen viranomaisen aloitteesta taikka turvallisuusselvityksen hakijan tai selvityksen kohteen hakemuksesta uusia, jos se on tarpeen kansainvälisen tietoturallisuusvelvoitteen toteuttamiseksi taikka selvityksen koh-

teen tehtävissä tai hänen olosuhteissaan tapahtuneen sellaisen muutoksen vuoksi, joka tämän lain mukaan otetaan huomioon selvitystä laadittaessa.

Henkilöä koskeva turvallisuusselvitystodistus voidaan antaa uutta selvitystä suorittamatta turvallisuusselvitysrekisterin tietojen perusteella, jollei 51 §:n mukaisesti toteutetusta seurannasta muuta johdu.

55 §

Turvallisuusselvitystodistuksen peruuttaminen

Toimivaltainen viranomainen voi omasta aloitteestaan, turvallisuusselvityksen hakijan tai selvityksen kohteen työnantajan taikka selvityksen kohteen hakemuksesta peruuttaa tämän lain nojalla annetun henkilöturvallisuusselvitystodistuksen, jos:

- 1) selvityksen kohde ei enää työskentele niissä tehtävissä, joita varten todistus on annettu;
- 2) selvityksen kohde on kansainvälisen tietoturvallisuusvelvoitteen perusteella saadun ilmoituksen mukaan laiminlyönyt häntä sitovia tietoturvallisuusvaatimuksia tehtävässä, jota varten hänelle on Suomessa annettu henkilöturvallisuusselvitystodistus;
- 3) selvityksen kohteen epäillään 51 §:n mukaisesti toteutetun seurannan perusteella syyllistyneen tekoon, joka olisi ollut esteenä todistuksen antamiselle, taikka hänelle ei muiden muutuneiden olosuhteiden vuoksi voitaisi enää antaa turvallisuusselvitystodistusta.

Yritysturvallisuusselvitystodistus voidaan peruuttaa, jos selvityksen kohteena olleen yrityksen toiminta ei enää täytä niitä vaatimuksia, jotka ovat olleet edellytyksenä todistuksen antamiselle, tai jos yrityksen vastuuhenkilön epäillään syyllistyneen 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun tekoon eikä yritys ole asetetussa määräajassa korjannut edellä tarkoitettuja puutteita.

Toimivaltaisen viranomaisen on ennen 1 tai 2 momentissa tarkoitettujen ratkaisujen tekemistä kuuluttava selvityksen kohdetta sekä tarvittaessa

turvallisuusselvityksen hakijaa tai selvityksen kohteen työnantajaa.

Toimivaltainen viranomainen voi turvallisuusselvitystodistuksen peruuttamista koskevassa päätöksessään määrätä, että päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

9 luku

Erinäiset säännökset

56 §

Tietosuojavaltuutetun valvontaoikeus

Tietosuojavaltuutetulla on oikeus tutustua tämän lain nojalla laadittuun turvallisuusselvitykseen sen henkilötietojen käsittelyn lainmukaisuuden tarkastamiseksi.

Tietosuojavaltuutetun oikeudesta valvoa ja saada tietoja henkilötietojen käsittelystä säädetään henkilötietolain 39 §:ssä.

57 §

Viranomaisten tietojensaantioikeus

Sen estämättä, mitä tietojen salassapitovelvollisuudesta laissa säädetään:

- 1) viranomaisten on luovutettava tämän lain mukaan toimivaltaisille viranomaisille tiedot, joita ne voivat käyttää turvallisuusselvitystä laadittaessa tai siihen liittyvää seurantaan toteutettaessa;
- 2) toimivaltaisten viranomaisten on luovutettava toisilleen yksittäisen turvallisuusselvityksen tekemiseksi tämän lain mukaan käytettävissä olevia tietoja.

Toimivaltaisella viranomaisella on oikeus saada tietoja luottotietorekisterin pitäjältä henkilöturvallisuusselvityksen ja yritysturvallisuusselvityksen laadintaa varten sekä toteutettaessa 51 §:ssä tarkoitettua seurantaan.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen tietojen luovuttamista myöskin teknisen käyttöyhteyden avulla.

58 §

Työnantajan ja yritysturvaluusselvitystodistuksen saaneen yrityksen ilmoitus- ja toimenpidevelvollisuus

Työnantajan, jonka hakemuksesta työntekijästä on laadittu henkilöturvallisuusselvitys tai sen perusteella annettu henkilöturvallisuustodistus, on ilmoitettava palvelussuhteen päättymisestä henkilöturvallisuusselvityksen laatineelle tai henkilöturvallisuustodistuksen antaneelle viranomaiselle.

Jos henkilöturvallisuusselvitystodistus on peruutettu, työnantajan, jonka hakemuksesta henkilöturvallisuusselvitystodistus on annettu, on pidettävä huolta siitä, että henkilöturvallisuusselvitystodistus palautetaan todistuksen antaneelle viranomaiselle.

Jos yritysturvaluusselvitystodistus on peruutettu, selvityksen kohteena olleen yrityksen on palautettava saamansa yritysturvaluusselvitystodistus todistuksen antaneelle viranomaiselle.

59 §

Salassapitovelvollisuus

Turvallisuusselvitykseen liittyvässä asiassa lain nojalla tietoja saaneen vaitiolovelvollisuuden ja hyväksikäyttökieltoon sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 22—24 §:ää silloinkin, kun asiakirjat ja tiedot on saanut muu kuin mainitun lain 4 §:ssä tarkoitettu viranomainen.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, yritysturvaluusselvitystodistuksen saanut yritys, sen vastuuhenkilöt ja palveluksessa olevat sekä sen toimeksiannosta tehtäviä suorittavat ovat velvollisia pitämään salassa, mitä he ovat saaneet tietää sen tehtävän perusteella, jonka vuoksi yritysturvaluusselvitystodistus on annettu tai esitetty.

60 §

Turvallisuusselvityksen maksullisuus

Toimivaltaisten viranomaisten tämän lain nojalla tekemistä turvallisuusselvityksistä ja Viesintäviraston asiantuntijatehtävien suorittamisesta yritysturvaluusselvitystä laadittaessa peritään hakijalta maksu noudattaen, mitä valtion maksuperustelaisissa (150/1992) säädetään. Yritysturvaluusselvityksen laatimiseen liittyvistä kustannuksista vastaa kuitenkin selvityksen kohde, jos selvitys on laadittu viranomaisen hakemuksesta.

Maksua ei peritä sellaisen henkilöturvallisuusselvityksen laatimisesta, jonka toimivaltainen viranomainen tekee saman hallinnonalan toisen viranomaisen tai oppilaitoksen hakemuksesta.

61 §

Viittaus rangaistussäännöksiin

Rangaistus 59 §:ssä säädetyn vaitiolovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta. Edellä tarkoitettuna salassapitovelvollisuuden rikkomisena pidetään myös 40 §:ssä tarkoitettua sitoumuksen rikkomista.

Rangaistus henkilörekisteririkoksesta säädetään rikoslain 38 luvun 9 §:ssä ja rangaistus henkilörekisteririkkomuksesta henkilötietolain 48 §:n 2 momentissa.

62 §

Muutoksenhaku

Toimivaltaisen viranomaisen tämän lain nojalla tekemään päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Toimivaltaisen viranomaisen päätökseen, jolla on kieltäydytty laatimasta turvallisuusselvitystä, taikka suojelupoliisin 22 §:ssä tarkoitettuna asiassa tekemään päätökseen ei saa hakea va-

littamalla muutosta. Päätökseen, jolla on kieltäydytty antamasta turvallisuusselvitystodistusta, saa hakea valittamalla muutosta vain, jos turvallisuusselvitystodistus on lain tai sen nojalla annetun säännöksen mukaan edellytyksenä virkaan tai tehtävään valitsemiselle taikka sellaisen viran tai tehtävän hoitoa varten, johon valittavalla on kansainvälisen tietoturvaluusvelvoitteen mukaan oltava turvallisuusselvitystodistus.

Turvallisuusselvitystodistuksen antamista ja peruuttamista koskevaan päätökseen muutosta saa hakea sekä turvallisuusselvityksen hakija että selvityksen kohde.

Viranomainen, jonka tekemän päätöksen hallinto-oikeus on kumonnut tai muuttanut, saa lain soveltamisen yhtenäisyyden ylläpitämiseksi hakea muutosta hallinto-oikeuden päätökseen.

10 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

63 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Tällä lailla kumotaan turvallisuusselvityksistä annettu laki (177/2002).

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

64 §

Siirtymäsäännökset

Ennen tämän lain voimaantuloa vireille saatettuun asiaan sovelletaan tämän lain voimaantullessa voimassa ollutta lakia. Tämän lain 48 §:ssä tarkoitettu turvallisuusselvitysrekisteri ja siihen liittyvä tietojenkäsittely on saatettava lainmukaiseen kuntoon kahden vuoden kuluessa lain voimaantulosta.

Turvallisuusselvitysrekisteriin voidaan siirtää tiedot sellaisista kumottavan turvallisuusselvityksistä annetun lain (177/2002) nojalla annetuista turvallisuusselvityksistä ja kansainvälisistä tietoturvaluusvelvoitteista annetun lain nojalla annetuista todistuksista, jotka on annettu aikaisintaan kolme vuotta ennen tämän lain voimaantuloa.

Ennen kuin turvallisuusselvitysrekisteri on saatettu lainmukaiseen kuntoon, toimivaltaiset viranomaiset voivat salassapitosäännösten estämättä luovuttaa toisilleen myös sähköisesti taikka muutoin käsitellä sellaisia tietoja 2 momentissa tarkoitetuista turvallisuusselvityksistä ja todistuksista, jotka ovat tarpeen tämän lain 10 §:ssä säädetyn velvoitteen toteuttamiseksi.

Laki

tietoturvaluisuuden arviointilaitoksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan tietoturvaluisuuden arviointilaitoksista annetun lain (1405/2011) 4 §:n 1 momentti ja *lisätään* lakiin uusi 13 a § seuraavasti:

4 §

Hakemuksen käsittely

Viestintäviraston on ennen tietoturvallisuuden arviointilaitoksen hyväksymistä varattava suojelupoliisille tilaisuus lausua arviointilaitoksen vastuuhenkilöiden luotettavuudesta ja sen toimitilojen turvallisuudesta. Suojelupoliisi noudattaa lausuntoaan laatiessaan, mitä turvallisuusselvityslaisissa (/) säädetään.

13 a §

Turvallisuusselvitysrekisteriin merkittävät tiedot

Viestintävirasto merkitsee turvallisuusselvityslaisissa tarkoitettuun turvallisuusselvitysrekisteriin tiedot hyväksytyistä arviointilaitoksista

samoin kuin arviointilaitokselle annettuun todistukseen merkityt tiedot. Hyväksynnän peruuttamisesta on tehtävä välittömästi merkintä rekisteriin.

Hyväksytty arviointilaitos voi ilmoittaa Viestintävirastolle turvallisuusselvitysrekisteriin merkitsemistä ja siitä edelleen luovuttamista varten tiedot arvioimastaan kohteesta ja sille annetun todistuksen sisällöstä, jollei arvioinnin kohde ole sitä kieltänyt. Arvioinnin kohteelle on ennen ilmoituksen tekemistä annettava tieto tietojenkäsittelyn tarkoituksesta ja sitä koskevasta sääntelystä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

viranomaisten tietojärjestelmien ja tietoliikennejärjestelyjen tietoturvallisuuden arvioinnista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan viranomaisten tietojärjestelmien ja tietoliikennejärjestelyjen tietoturvallisuuden arvioinnista annetun lain (1406/2011) 1 §:n 2 momentti sekä
lisätään lakiin uusi 8 a ja 8 b § seuraavasti:

1 §

Lain soveltamisala

Viestintäviraston tehtävistä yritysturvallisuusselvitystä laadittaessa säädetään turvallisuusselvityslaisissa (/).

8 a §

Viranomaisen velvollisuus hankkia todistus

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää, että 8 §:ssä tarkoitettu todistus on hankittava sellaisen valtionhallinnon viranomaisen määräysvallassa olevasta tietojärjestelmästä tai tietoliikennejärjestelystä, jossa käsitellään turvallisuusluokkaan I tai II kuuluviksi luokiteltuja asiakirjoja.

8 b §

Turvallisuusselvitysrekisteriin merkittävät tiedot ja merkinnän poistaminen

Viestintävirasto voi tallettaa antamastaan todistuksesta 8 §:ssä mainitut tiedot turvallisuusselvityslaissa tarkoitettuun turvallisuusselvitysrekisteriin. Viestintäviraston on poistettava mer-

kintä kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun todistuksessa asetettu määräaika on päättynyt. Merkintä poistetaan kuukauden kuluessa siitä, kun peruuttamista koskeva ratkaisu on tullut lainvoimaiseksi.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Laki

henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain (761/2003) 3 §:n 3 momentin 5 kohta, 21 § ja 23 §:n 1 momentin 4 kohta, sellaisina kuin ne ovat, 3 §:n 3 momentin 5 kohta laissa 457/2009, 21 § laissa 402/2010 ja 23 §:n 1 momentin 4 kohta laissa 1181/2013, sekä

muutetaan 5 §:n 4 momentti, 19 §:n 1 momentin 5 kohta ja 25 §, sellaisina kuin niistä ovat 19 §:n 1 momentin 5 kohta ja 25 § laissa 1181/2013, seuraavasti:

5 §

Suojelupoliisin toiminnallinen tietojärjestelmä

Turvallisuusselvitysrekisteristä säädetään erikseen.

missa annetussa laissa (255/2014) tarkoitettuja turvallisuus- ja valvontatehtäviä ja rikostutkintaa varten sekä turvallisuusselvityslaissa (/) tarkoitettujen turvallisuusselvitysten tekemistä varten;

19 §

Tietojen luovuttaminen muille viranomaisille

Poliisi saa luovuttaa henkilörekistereistään salassapitosäännösten estämättä teknisen käytöyhteyden avulla tai tietojoukkona tietoja, jotka ovat tarpeen, seuraavasti:

5) puolustusvoimien pääesikunnalle sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta puolustusvoi-

25 §

Tietojen poistaminen suojelupoliisin toiminnallisesta tietojärjestelmästä

Henkilöä koskevat tiedot poistetaan suojelupoliisin toiminnallisesta tietojärjestelmästä 25 vuoden kuluttua viimeisen tiedon merkitsemisestä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Laki

viestintähallinnosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan viestintähallinnosta annetun lain (625/2001) 2 §:n 1 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1407/2011, seuraavasti:

2 §

Viestintäviraston tehtävät

Viestintäviraston tehtävänä on:

1) huolehtia viestintämarkkina-
(393/2003), radiotaajuuksista ja telelaitteista an-
netussa laissa (1015/2001), postilaissa
(415/2011), televisio- ja radiotoiminnasta an-
netussa laissa (744/1998), valtion televisio- ja ra-
diorahastosta annetussa laissa (745/1998), säh-
köisen viestinnän tietosuojalaissa (516/2004),
eräiden suojauksen purkujärjestelmien kieltämi-
sestä annetussa laissa (1117/2001), vahvasta
sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä alle-

kirjoituksista annetussa laissa (617/2009), kan-
sainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista an-
netussa laissa (588/2004), turvallisuusselvityslai-
sa (/), tietoturvallisuuden arviointilaitoksis-
ta annetussa laissa (1405/2011), viranomaisten
tietojärjestelmien ja tietoliikennejärjestelyjen
tietoturvallisuuden arvioinnista annetussa
laissa (1406/2011) sekä verkkotunnuslaissa
(228/2003) sille säädetyistä tehtävistä;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
20 _____.

Laki

kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain (588/2004) 1 §:n 3 momentti
ja 13 §, sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 3 momentti laissa 1534/2011 ja 13 § laissa 885/2010,
muutetaan 4 §:n 3 momentti sekä 11, 12 ja 14 §, sellaisina kuin niistä ovat 4 §:n 3 momentti ja 12 §
laissa 885/2010, sekä
lisätään lakiin uusi 20 a § seuraavasti:

4 §

Turvallisuusviranomaiset ja niiden tehtävät

Määrätyt turvallisuusviranomaiset huolehti-
vat niille tässä laissa säädetyistä ja muista niille
kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista

johtuvista tehtävistä. Puolustusministeriö, pää-
esikunta ja suojelupoliisi toimivat kansallisen
turvallisuusviranomaisen asiantuntijoina henki-
löstö-, yritys- ja toimitilaturvallisuutta koskevis-
sa asioissa sekä Viestintävirasto tietojärjestel-
mien ja tietoliikennejärjestelyjen tietoturvalli-
suutta koskevissa asioissa.

11 §

Henkilöturvallisuusselvitystodistus, sen voimassaolo ja peruuttaminen

Kansainvälisessä tietoturvallisuusveloitteessa edellytetty henkilöturvallisuus selvitys laaditaan siten kuin turvallisuus selvityslais sa (/) säädetään. Henkilöturvallisuus selvitystodistuksen antaa kuitenkin kansallinen turvallisuusviranomainen, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Selvityksen laatineen viranomaisen on salassapitosäännösten estämättä toimitettava todistuksen antamista ja siihen liittyvää harkintaa varten kansalliselle turvallisuusviranomaiselle tieto kaikista selvityksen laadinnassa ilmi tul leista selvityksen kohdetta koskevista seikoista.

Kansallisen turvallisuusviranomaisen arvioi dessa henkilöturvallisuus selvitystodistuksen antamista sovelletaan, mitä turvallisuus selvityslain 11, 23 ja 32 §:ssä säädetään. Henkilöturval lisuus selvitystodistuksen voimassaoloon ja peruuttamiseen sovelletaan, mitä turvallisuus selvityslain 53—55 §:ssä säädetään. Kansallinen turvallisuusviranomainen voi haastatella selvityksen kohdetta todistuksen antamista varten.

Jos kansallinen turvallisuusviranomainen kieltäytyy antamasta henkilöturvallisuus selvitystodistusta, sen tulee ilmoittaa syyt tähän selvityksen hakijalle ja sen kohteelle annettavassa kirjallisessa päätöksessä.

12 §

Yritysturvallisuus selvitystodistus, sen voimassaolo ja peruuttaminen

Kansainvälisessä tietoturvallisuusveloitteessa edellytetty yritysturvallisuus selvitys laaditaan siten kuin turvallisuus selvityslais sa säädetään. Yritysturvallisuus selvitystodistuksen antaa kuitenkin kansallinen turvallisuusviranomainen, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Selvityksen laatineen viranomaisen on salassapitosäännösten estämättä toimitettava todistuksen antamista ja siihen liittyvää harkintaa varten kansalliselle turvallisuusviranomaiselle tieto

kaikista selvityksen laadinnassa ilmi tul leista selvityksen kohdetta koskevista seikoista.

Kansallisen turvallisuusviranomaisen antaman yritysturvallisuus selvitystodistuksen voimassaoloon ja peruuttamiseen sovelletaan, mitä turvallisuus selvityslain 53—55 §:ssä säädetään.

Jos kansallinen turvallisuusviranomainen kieltäytyy antamasta yritysturvallisuus selvitystodistusta, sen tulee ilmoittaa syyt tähän selvityksen hakijalle ja sen kohteelle annettavassa kirjallisessa päätöksessä.

14 §

Todistusta koskevien tietojen merkitseminen turvallisuus selvitysrekisteriin

Kansallinen turvallisuusviranomainen tallettaa antamastaan henkilöturvallisuus selvitystodistuksesta ja yritysturvallisuus selvitystodistuksesta tiedot turvallisuus selvityslais sa tarkoitettuun turvallisuus selvitysrekisteriin.

4 luku

Erinäiset säännökset

20 a §

Muutoksenhaku

Kansallisen turvallisuusviranomaisen tämän lain nojalla tekemään päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Päätökseen, jolla kansallinen turvallisuusviranomainen on kieltäytynyt antamasta turvallisuus selvitystodistusta, saa hakea valittamalla muutosta vain, jos turvallisuus selvitystodistus on edellytyksenä sellaisen viran tai tehtävän hoitoa varten, johon valittavalla on kansainvälisen tietoturvallisuusveloitteen mukaan oltava turvallisuus selvitystodistus.

Turvallisuus selvitystodistuksen antamista ja peruuttamista koskevaan päätökseen muutosta

saa hakea sekä turvallisuus selvityksen hakija Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
että selvityksen kohde. 20 .

Laki

yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annetun lain 5 ja 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annetun lain (240/2007) 5 § sekä 10 §:n
2 momentti, sellaisena kuin niistä on 10 §:n 2 momentti laissa 1039/2010, seuraavasti:

5 §

Asiakastietojärjestelmän käyttötarkoitus

Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmän tarkoituksena on parantaa yrityspalvelujen suuntaamista ja yritysten arviointia niille myönnettäviä yrityspalveluja harkittaessa sekä tehostaa myönnettyjen yritystukien valvontaa. Asiakastietojärjestelmän kautta saatavia 6 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tietoja saa käyttää myös turvallisuus selvityslain (/) tarkoitettuna yritysturvallisuus selvityksen laadinnassa.

10 §

Asiakastietojärjestelmän tietojen luovuttaminen

Edellä 6 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tietoja saa tämän pykälän 1 momentissa säädetyn lisäksi luovuttaa ulkoasiainministeriölle, opetus- ja kulttuuriministeriölle, Finpro ry:lle sekä turvallisuus selvityslain mukaisia tehtäviä varten toimivaltaisille viranomaisille.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Laki

rikosrekisterilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rikosrekisterilain (770/1993) 4 a §:n 1 momentin 1 a kohta, sellaisena kuin se on laissa 180/2002, sekä
lisätään 4 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 141/2001, 377/2010, 331/2011 ja 453/2011, uusi 3 a kohta seuraavasti:

4 §

Rikosrekisteristä voidaan 3 §:ssä tai muussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä luovuttaa henkilöä koskeva tieto:

3 a) Etelä-Suomen aluehallintovirastolle rahanpesun ehkäisemiseksi annetun lainsäädännön mukaan ilmoitusvelvollisten yritysten vastuhenkilöiden taustan selvittämiseksi;

4 a §

Sen lisäksi, mitä 4 §:ssä säädetään, rikosrekisteristä luovutetaan henkilöä koskevat tiedot Suomen viranomaiselle asiassa, joka koskee:

1 a) turvallisuusselvityslaisissa (/) tarkoitetun turvallisuusselvityksen tekemistä;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

Laki

liiketoimintakiellosta annetun lain 21 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan liiketoimintakiellosta annetun lain (1059/1985) 21 §:n 5 momentti, sellaisena kuin se on laissa 182/2002, seuraavasti:

21 §

Rekisteri

Tiedot päättyneistä liiketoimintakielloista on pidettävä salassa. Tietoja voidaan kuitenkin luovuttaa poliisille liiketoimintakiellon rikkomista koskevan rikoksen esitutkintaa ja liiketoimintakiellon määräämisen edellytysten selvittämistä

varten, syyttäjälle syyteharkintaa ja syytteen ajamista varten sekä turvallisuusselvityslain (/) mukaan toimivaltaisille viranomaisille laissa tarkoitetun turvallisuusselvityksen laatimista varten.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

Laki

valtion virkamieslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään valtion virkamieslakiin (750/1994) uusi 8 c § seuraavasti:

8 c §

Virkaan nimittämisen edellytyksenä on, jos niin valtioneuvoston asetuksella säädetään, että virkaan nimitettävä on saanut turvallisuusselvityksella (/) tarkoitettua henkilöturvallisuusselvitystodistuksen.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää 1 momentissa tarkoitettua henkilöturvallisuusselvitystodistusta koskevasta vaatimuksesta, jos

virkaan nimitettävällä on oikeus muutoin kuin satunnaisesti käsitellä suojaustasoihin I tai II luokiteltuja asiakirjoja tai jos hänen on muutoin tarkoitus toimia tehtävässä, jossa sen luonteen vuoksi edellytetään erityistä luotettavuutta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

Laki

panostajalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään panostajalakiin (219/2000) uusi 2 a § seuraavasti:

2 a §

Turvallisuusselvityksen hankkiminen

Panostajan pätevyyskirjan antavan viranomaisen on ennen pätevyyskirjan antamista hankittava pätevyyskirjaa hakeneesta turvallisuusselvityksella (/) tarkoitettu suppea henkilö-

turvallisuusselvitys, jollei hakija esitä viranomaiselle mainitun lain mukaan annettua turvallisuusselvitystodistusta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

Laki

yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain 59 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain (282/2002) 59 § seuraavasti:

59 §

Turvallisuusselvitykset

Vastaavan hoitajan, voimankäyttökouluttajan ja vartijan koulutuksen järjestäjällä on oikeus

pyytää koulutukseen oppilaaksi tai opettajaksi hakeutuvasta turvallisuusselvityksella (/) tarkoitettu suppea henkilöturvallisuusselvitys.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
20 _____.

Laki

Rikosseuraamusalan koulutuskeskuksesta annetun lain 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Rikosseuraamusalan koulutuskeskuksesta annetun lain (1316/2006) 9 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 716/2012, seuraavasti:

9 §
*Opiskelijaksi ottaminen ammatilliseen tutkin-
toon johtavaan koulutukseen*

tarvittavat terveydentilaansa koskevat tiedot. Turvallisuusselvityksen hakemisesta säädetään turvallisuusselvityslais-
sa (/).

_____ Opiskelijaksi pyrkivän tulee antaa koulutus-
keskukselle opiskelijaksi ottamisen arvioinnissa

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
20 _____.

Laki

Pelastusopistosta annetun lain 18 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Pelastusopistosta annetun lain (607/2006) 18 §:n 5 momentti seuraavasti:

18 §
Kelpoisuus opintoihin

_____ Pelastusopisto päättää 1 momentin 3 kohdas-
sa ja 4 momentin 2 kohdassa tarkoitetuista kou-
lutukseen ottamisen edellytyksenä olevista ter-
veydentilaan ja alalle soveltuvuuteen liittyvistä
vaatimuksista. Ammatilliseen peruskoulutuk-

seen opiskelijaksi pyrkivän tulee antaa opiskeli-
jaksi ottamisen arvioinnin edellyttämät tervey-
dentilaansa koskevat tiedot Pelastusopiston
määrittämällä tavalla. Turvallisuusselvityksen
hakemisesta säädetään turvallisuusselvityslais-
sa (/).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
20 _____.

Laki

ilmailulain 105 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ilmailulain (1194/2009) 105 §:n 1 momentin johdantokappale seuraavasti:

105 § <i>Kulkuoikeus ja Liikenteen turvallisuusviraston oikeus saada tietoja viranomaisilta</i>	vallisuusselvityslain (/) mukaisen turvallisuusselvityksen tai toisessa valtiossa tehdyn taustantarkastuksen mukaan: — — — — — Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 .
--	---

Liikenteen turvallisuusviraston on myönnettävä lentoasemalla turvavalvotulla alueella työskentelevälle tai siellä säännöllisesti käyvälle henkilölle kulkuoikeus, jos hakijalle tehdyn tur-

Laki

ulosottokaaren 3 luvun 70 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulosottokaaren (705/2007) 3 luvun 70 §:n 1 momentin 4 kohta seuraavasti:

3 luku Yleiset menettelysäännökset 70 § <i>Esitutkinta- ja eräät muut viranomaiset ja tuomioistuimet</i>	sekä vastaajan taloudellista asemaa ja toimintaa koskevia tietoja: — — — — — 4) suojelupoliisille ja pääesikunnalle turvallisuusselvitysten laatimiseksi turvallisuusselvityslainsäädetyllä tavalla; — — — — — Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 .
--	---

Ulosottoviranomainen saa yksittäistapauksessa antaa pyydettyä ulosottoviranomaisen asiakirjasta vastaajan tunniste- ja yhteystietoja

Laki

ulkomaalaisrekisteristä annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulkomaalaisrekisteristä annetun lain (1270/1997) 2 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 305/2004, seuraavasti:

2 §
Rekisterin pito ja käyttötarkoitus

valtion turvallisuuden suojaamiseksi sekä turvallisuusselvityslaisissa (/) tarkoitetun turvallisuusselvityksen tekemiseksi.

Ulkomaalaisrekisteriä pidetään ja käytetään ulkomaalaisten maahantuloa ja maastalähtöä sekä oleskelua ja työntekoa koskevien asioiden käsittelyä, päätöksentekoa ja valvontaa varten,

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Laki

poliisilain 7 luvun 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan poliisilain (872/2011) 7 luvun 6 § seuraavasti:

7 luku
Vaitiolovelvollisuus ja vaitiolo-oikeus

6 §
Viittaussäännös tietojen luovuttamisesta

avulla tai konekielisessä muodossa ja ulkomaille säädetään henkilötietojen käsittelystä poliisi-toimessa annetussa laissa sekä henkilörekistereiden käyttämisestä turvallisuusselvityksiä annettaessa turvallisuusselvityslaisissa (/).

Poliisin henkilörekisteriin talletettujen tietojen luovuttamisesta toiselle poliisiyksikölle ja muille viranomaisille teknisen käyttöyhteyden

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Laki

puolustusvoimista annetun lain 16 §:n 3 momentin kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §	2 §
Tällä lailla kumotaan puolustusvoimista annetun lain (551/2007) 16 §:n 3 momentti.	Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20_____.

Laki

puolustustarvikkeiden viennistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti *muutetaan* puolustustarvikkeiden viennistä annetun lain (282/2012) 25 §:n 1 momentin 1 kohta ja 2 momentti sekä 26 ja 36 § seuraavasti:

25 §

Tietojen saanti viranomaisilta

Puolustusministeriöllä on luotettavuustodistuksen myöntämisen arvioimiseksi oikeus salassapitosäännösten estämättä saada:

1) suojelupoliisilta tai pääesikunnalta tieto hakijaa koskevasta turvallisuusselvityslaisissa (/) tarkoitetusta yritysturvallisuusselvityksestä;

Puolustusministeriö voi pyytää luotettavuustodistuksen hakijan suostumuksella yritysturvalisuusselvityksen käynnistämistä, jos hakijalla ei ole voimassa olevaa yritysturvallisuusselvitystä.

26 §

Luotettavuustodistuksen myöntämisen edellytykset

Puolustusministeriö arvioi 24 §:ssä tarkoitetusta hakemuksesta ja 25 §:ssä tarkoitetusta yri-

tysturvallisuusselvityksestä sekä ampuma-ase-laissa tarkoitettuja lupia koskevasta selvityksestä saatavien tietojen perusteella hakijan luotettavuutta ja toimintaa puolustustarvikkeiden tuotannon, viennin ja tuonnin alueella, hakijan henkilöstö- ja muita voimavaroja sekä siirron- ja viennin hallintajärjestelmiä. Puolustusministeriö myöntää luotettavuustodistuksen sille, jonka arvioidaan edellä mainittujen tietojen perusteella noudattavan puolustustarvikkeiden vientiä ja siirtoa koskevia säännöksiä ja määräyksiä.

36 §

Maksut

Tässä laissa säädetystä lupapäätöksestä, luotettavuustodistuksesta ja siihen mahdollisesti sisältyvästä yritysturvallisuusselvityksestä sekä rekisteröitymisestä peritään maksu. Maksujen suuruudesta säädetään valtion maksuperustelaisissa (150/1992).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
20 _____.

Laki

Maanpuolustuskorkeakoulusta annetun lain 19 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Maanpuolustuskorkeakoulusta annetun lain (1121/2008) 19 §:n 2 momentti seuraavas-
ti:

19 §

*Opiskelijaksi pyrkivän terveydentilatiedot ja
turvallisuusselvitys*

Maanpuolustuskorkeakoulu pyytää opiskeli-
joiksi pyrkivistä turvallisuusselvityslain
(/) mukaisen turvallisuusselvityksen.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
20 _____.

Laki

kemiallisten aseiden kehittämisen, tuotannon, varastoinnin ja käytön kieltämistä sekä niiden hävittämistä koskevan yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä ja sen soveltamisesta annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kemiallisten aseiden kehittämisen, tuotannon, varastoinnin ja käytön kieltämistä sekä niiden hävittämistä koskevan yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä ja sen soveltamisesta annetun lain (346/1997) 5 §:n 6 momentti, sellaisena kuin se on laissa 902/2010, seuraavasti:

5 §

Tarkastus- ja valvontaoikeudet

kieltojärjestön ehdottamaa tarkastushenkilökuntaa tai turvallisuusselvitystä, sen on siirrettävä asia ulkoasiainministeriön ratkaistavaksi. Tur-

Jos instituutti katsoo, ettei se voi hyväksyä

vallisuusselvityksen tekemisestä säädetään tur-
vallisuusselvityslaisissa (/20).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
20 _____.

Laki

eräiden alusten ja niitä palvelevien satamien turvatoimista ja turvatoimien valvonnasta an- netun lain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eräiden alusten ja niitä palvelevien satamien turvatoimista ja turvatoimien valvonnasta
annetun lain (485/2004) 4 §:n 1 a kohta ja 1 b kohdan suomenkielinen sanamuoto, sellaisina kuin ne
ovat laissa 69/2007, seuraavasti:

4 §

Liikenteen turvallisuusviraston erityistehtävät

Liikenteen turvallisuusvirasto toimii turvatoi-
miasetuksen 2 artiklan 6 kohdassa tarkoitettuna
merenkulun turvatoimien yhteysyksikkönä ja sa-
tamien turvatoimien yhteysyksikkönä, minkä li-
säksi sen tehtävänä on:

1 a) hyväksyä turva-arvioinnin perusteella ja
satamanpitäjän esityksestä sataman turvatoimi-
alueen rajat ja se, keille sataman henkilöstöstä

tehdään turvallisuusselvityslaisissa (/) tarkoi-
tettu turvallisuusselvitys, sekä huolehtia satami-
en turvasuunnitelmien tarkistamisesta tämän
lain mukaisesti;

1 b) hyväksyä sataman turvapäällikkö ja muu
keskeinen turvahenkilöstö sataman tekemän esi-
tyksen ja turvallisuusselvityksen perusteella;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
20 _____.

Helsingissä 17 päivänä kesäkuuta 2014